

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 31. marts 2016
Sagsnummer: 2016-221

./.. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat til rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11. april 2016.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

SAMLENOTAT
Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11. april 2016

1. Markedsituationen for landbrugsvarer
- *Orientering fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
side 3

2. Klima og landbrug
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
side 9

3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastlæggelse af en EU-ramme for indsamling, forvaltning og anvendelse af data i fiskerisektoren samt støtte til videnskabelig rådgivning vedrørende den fælles fiskeripolitik (omarbejdning)
- *Status*
KOM (2015) 294
Side 12

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om bevarelse af fiskeressourcerne og beskyttelse af havets økosystemer ved hjælp af tekniske foranstaltninger, om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1967/2006, (EF) nr. 1098/2007, (EF) nr. 1224/2009 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1343/2011 og (EU) nr. 1380/2013 og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 894/97, (EF) nr. 850/98, (EF) nr. 2549/2000, (EF) nr. 254/2002, (EF) nr. 812/2004 og (EF) nr. 2187/2005
- *Præsentation*
KOM (2016)134
Side 17

5. Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af en partnerskabsaftale om bæredygtigt fiskeri mellem Den Europæiske Union og Cookøernes regering og den tilhørende gennemførelsesprotokol
Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en partnerskabsaftale om bæredygtigt fiskeri mellem Den Europæiske Union og Cookøernes regering og den tilhørende gennemførelsesprotokol
Forslag til Rådets forordning om fordelingen af de fiskerimuligheder, der er fastsat i gennemførelsesprotokollen til partnerskabsaftalen om bæredygtigt fiskeri mellem Den Europæiske Union og Cookøernes regering
- *Tidlig forelæggelse*

KOM (2016) 143, KOM (2016) 146 og KOM (2016) 145

side 22

6. Henstilling med henblik på Rådets afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en international aftale med henblik på at forebygge ureguleret fiskeri på åbent hav i Det Centrale Nordlige Ishav
- *Tidlig forelæggelse*
KOM (2016) 135

Side 26

7. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1342/2008 af 18. december 2008 om fastlæggelse af en langsigtet plan for torskbestande og for fiskeri efter disse bestande
- *Tidlig forelæggelse*
KOM (2012) 498

Side 28

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 11. april 2016

1. **Markedssituationen for landbrugsvarer** **KOM-dokument foreligger ikke**

*Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 25. februar 2016.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

Markedssituationen for mælk og svinekød har været vanskelig gennem længere tid på grund af lave priser, der især følger af det fortsatte russiske importforbud mod landbrugsvarer fra EU og en generel ubalance mellem udbud og efterspørgsel. På den baggrund fremlagde Kommissæren på rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016 en række nye krisetiltag, herunder frivillig udbudsstyring i mælkesektoren. Sagen er på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11. april 2016 med henblik på orientering fra Kommissionen samt udveksling af synspunkter.

Baggrund

Den generelle markedssituation for landbrugsvarer er på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11. april 2016 med henblik på orientering fra Kommissionen samt udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

EU's marked for særligt svinekød samt mælk har været vanskelig gennem længere tid. Det skyldes dels det russiske importforbud, der blev indført fra august 2014, dels generel ubalance mellem udbud og efterspørgsel, og hvad angår mælk også bortfaldet af EU's mælkevotesystem og aftagende kinesisk efterspørgsel.

På rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016 oplyste Kommissionen, at der vil blive iværksat en række tiltag til afhjælpning af den nuværende markedssituation. Kommissionen har angivet, at der vil være tale om følgende tiltag:

- Frivillig udbudsstyring i mælkesektoren: Producentorganisationer, sammenslutninger af producentorganisationer, anerkendte brancheorganisationer og andelsselskaber skal kunne indgå aftaler om at begrænse produktionen i op til 6 måneder – en periode der kan forlænges med yderligere 6 måneder. Beslutningen om at iværksætte dette tiltag tages af producentorganisationer, brancheorganisationer og andelsselskaber – ikke af medlemsstaterne.
- Finansiering af frivillig udbudsstyring: Der afsættes ikke EU-midler til støtte af mælkeproducenter, der deltager i den ovennævnte udbudsregulering. Kommissionen har oplyst, at det bliver muligt for medlemsstaterne at yde 15.000 € pr. producent i statsstøtte om året. Støtten skal notificeres og godkendes af Kommissionen, jf. TEUF, artikel 107(3)(c). Lofterne for den såkaldte de-minimis-støtte ændres ikke. Kommissionen har oplyst, at statsstøtten på 15.000 € pr. producent pr. år både kan ydes til mælkesektoren, svinesektoren og frugt- og grøntsektoren. Støtten skal foruden udbudsregulering også kunne ydes til afhjælpning af finansielle problemer samt til ophør af produktion.
- Kommissionen vil fremsætte forslag om, at de mængder for skummetmælkspulver (109.000 tons) og smør (50.000 tons), der kan opkøbes til intervention til fast pris, midlertidigt vil blive fordoblet.
- Genåbning af privat oplagring af svinekød: Kommissionen påtænker at åbne en ny runde af støtte til privat oplagring af svinekød på et hensigtsmæssigt tidspunkt i forhold til de sæsonmæssige udsving i svineprisen.

Desuden vil Kommissionen øge den målrettede støtte til salg fremme af mejeriprodukter og svinekødsprodukter, ligesom samarbejdet med den Europæiske Investeringsbank intensiveres med henblik på udvikling af passende finansielle instrumenter. Herudover vil Kommissionen se nærmere på mulighederne for at yde eksportkreditter til landbrugsvarer på EU-niveau. Endvidere vil Kommissionen

forlænge de eksisterende krisetiltag for frugt og grønt (som udløber sommeren 2016) og overveje eventuel forhøjelse af tilbagetrækningspriserne. Ydermere arbejder Kommissionen intensivt på en genåbning af eksport af visse svinekødsprodukter til Rusland. Disse produkter er ikke omfattet af det russiske importforbud mod EU, men udelukket på grund af veterinære restriktioner. Endelig vil Kommissionen fortsætte arbejdet med at åbne nye markeder for EU's landbrugseksport, oprette et markedsobservatorium for svinekød og oksekød samt fremrykke den planlagte evaluering af mælkepakken fra 2018 til 2016.

Krisepakke efterår 2015

Kommissionen iværksatte i oktober 2015 en særlig krisepakke til husdyrsektoren (navnlig mejerisektoren) på 500 millioner €, hvoraf der uddeles 420 millioner € som særlig støtte til husdyrproducenter i EU. Støtten uddeles som kuverter til de enkelte medlemsstater, hvor Danmarks andel er 11,1 millioner € svarende til 82,83 mio. kr. Fordelingen af midlerne til medlemsstaterne var baseret på mælkekvoterne frem til april 2015 sammenholdt med prisfald, tørke og eksport til Rusland. Det er besluttet, at den danske andel anvendes til direkte støtte til mælkeproducenter og til finansiering af danske kvæg-, svine-, fåre- og gedeproducenters dyrevelfærdsgebyr i 2016. Støtten forventes udbetalt primo april 2016.

Kommissionens krisepakke indeholder også støtte til privat oplagring af ost, støtte til ét-årig oplagring af skummetmælkspulver samt støtte til privat oplagring af svinekød. Hertil kommer oprettelsen af en task force for landbrugsmarkederne, der har til formål at se på udfordringerne i forsyningskæden, herunder markedstransparens og adgang til finansielle instrumenter. Task forcen forventes at komme med sin afsluttede rapport i løbet af efteråret 2016, der kan indeholde anbefalinger om ændring af EU-lovgivning.

Markedssituationen for mælk og mejeriprodukter

Siden medio 2014 er der indtruffet betydelige prisfald på mælk og mejeriprodukter. Det skyldes et meget stort udbud af mælk på markedet, dårlig efterspørgsel på grund af det russiske importforbud, vigende efterspørgsel fra Kina samt ophøret af EU's mælkekvoter pr. 31. marts 2015.

I EU er mælkeindvejsningen steget betydeligt efter mælkekvoternes ophør 31. marts 2015. Således lå mælkeindvejsningen i 2015, 2,5 % over indvejsningen i 2014. Dette tal dækker over meget store stigninger i Irland (13 %) Belgien (6,5 %) og Nederlandene (6 %) og mere moderate stigninger i Danmark, Polen, Storbritannien og Tyskland (hver omkring 2 %). Indvejsningen i 2014 lå i øvrigt over de foregående år. Også globalt har der været en stigning i mælkeproduktionen (stigning på 1,2 % i USA i 2015 i forhold til 2014). Det øgede udbud er ikke blevet modsvaret af en tilsvarende øget efterspørgsel fra verdensmarkedet.

Denne situation har medført store prisfald. Afregningsprisen til producenterne i EU var i februar 2016 på 29,5 eurocent/kg. Det er et fald på 7 % sammenlignet med december 2014 og 25 % sammenlignet med januar 2014. De danske mælkeproducenter har også oplevet prisfald på dette niveau. Også for mejeriprodukter er priserne lave. I Danmark er afregningsprisen til producenterne løbende blevet justeret i takt med prisudviklingen i EU. Pr. marts 2016 er afregningsprisen til konventionelle producenter 24 % under niveauet fra før det russiske importforbud.

Siden starten af det russiske importforbud i august 2014 har der været iværksat ordninger med støtte til privat oplagring af hhv. skummetmælkspulver og smør, og for ganske nyligt er disse tiltag blevet forlænget frem til udgangen af september 2016. Som supplement hertil er der i forbindelse med Kommissionens hjælpepakke fra efteråret 2015 desuden iværksat en ordning med støtte til privat oplagring af ost og en ordning med støtte til længerevarende oplagring af skummetmælkspulver. Ordningerne har ikke været anvendt i Danmark.

Endelig foretages der opkøb under ordningen for intervention af skummetmælkspulver. Der har ikke været interventionsopkøb i Danmark.

Markedssituationen for svinekød

Også svinefødssektoren blev ramt af det russiske importforbud i august 2014. I forvejen havde der dog siden februar 2014 været et veterinært begrundet importforbud i Rusland mod svineføds fra EU på grund af afrikansk svinepest i Polen og Baltikum. Det politiske importforbud fra august 2014 omfatter ikke fedt, spæk og biprodukter, men det gør det veterinært begrundede importforbud. Det arbejdes derfor for at kunne genoptage eksporten fra EU til Rusland af disse produkter.

Ud over det russiske importforbud har markedssituationen for svineføds været præget af stort udbud i 2015. Antallet af slagtinger i EU steg således i 2015 med 3,3 % i forhold til 2014. Det er navnlig i Spanien (+ 6 %) og Nederlandene (+5 %), hvor der har været store stigninger i antal slagtede dyr. I Tyskland var stigningen kun på 1,3 %, og i Danmark var der et fald på 0,9 % (og en øget eksport af smågrise). Det bemærkes, at den stigende svinebestand i Spanien betyder, at Spanien nu har den højeste svinebestand i EU, hvilket hidtil har været Tyskland. Der forventes faldende produktion i 2016 i EU.

I uge 1 i 2016 var prisen på svineføds på EU-niveau på 128,45 €/100 kg. Det er et fald på 6,5 % i forhold til samme tid i 2015. Siden er prisen faldet til 125,92 €/100 kg i marts 2016. I det sidste halvår af 2014 faldt afregningspriserne på svin i Danmark med ca. 25 %. I 2015 lå den danske notering i starten af sommeren - hvor prisen normalt er højest - på 9,40 kr./kg. (til sammenligning var den i sommeren 2014 ca. 10,60 kr./kg.). Prisen faldt sidst i 2015 yderligere til 8,70 kr./kg., hvor den også ligger pr. marts 2016.

EU's eksport faldt 6 % i 2014 i forhold til 2013 på grund af bortfald af det vigtige russiske marked. Men i 2015 har det været muligt at øge eksporten navnlig til Kina. EU's eksport af svineføds i 2015 blev således 7,6 % højere end i 2014, men til lave priser.

Kommissionen indførte i marts 2015 og frem til udgangen af april 2015 støtte til privat oplagring af svineføds. Der blev oplagret i alt 65.000 tons. Heraf blev ca. 15.000 tons eller ca. 24 % indlagret i Danmark, der blev største bruger af ordningen. Som led i Kommissionens krisepakke fra efteråret 2015 blev der i perioden primo til ultimo januar 2016 på ny indført støtte til privat oplagring af svineføds. I forhold til ordningen i foråret 2015 blev støttesatsen øget, og fedt blev omfattet. Der blev i alt ansøgt om en samlet mængde på 89.841 tons. Danmark blev den tredjestørste bruger af ordningen med 11.676 tons eller 13 %.

Markedssituationen for frugt og grønt

Frugt og grøntsektoren havde en betydelig eksport til Rusland. Kommissionen indførte derfor efter indførelsen af det russiske importforbud i august 2014 en særlig støtte til frugt og grøntsektoren, som løbende er blevet forlænget senest indtil 30. juni 2016. Støtten består i tilbagekøb, undladt høst og grøn høst samt gratis uddeling. Støtten primært allokeres til de produkter og medlemsstater, der er særligt berørt af manglende eksport til Rusland. De almindelige regler under markedsordningen for frugt og grønt giver desuden producentorganisationerne i medlemsstaterne mulighed for at indføre kriseforanstaltninger, herunder tilbagetrækning i deres driftsprogrammer. Prisniveauet har generelt været svingende under krisen. På det seneste har der været en overforsyning af tomater med faldende priser til følge, mens situationen er mere stabil for andre produkter. Den danske frugt og grøntsektor har ikke været påvirket af krisen i videre omfang, og den særlige krisestøtte er ikke blevet anvendt i Danmark.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen. Europa-Parlamentet har den 7. juli 2015 vedtaget en betænkning om udsigterne for EU's mejerisektor, herunder virkningen af mælkepakken (Nicholson-rapporten). Det påpeges blandt andet, at de værktøjer, der allerede er til rådighed i mælkesektoren, kan anvendes mere målrettet. Videre fremhæves det, at det eksisterende sikkerhedsnet ikke er tilstrækkeligt og ikke effektivt kan håndtere kommende udfordringer i mælkesektoren. Her nævnes blandt andet behovet for udbudsregulering. Udvalget finder videre medlemsstaternes implementering af mælkepakken fra 2010, der bl.a. giver medlemsstaterne mulighed for indførelse af obligatoriske kontrakter i mælkesektoren, skuffende og ønsker at styrke pakken yderligere, herunder med henblik på at styrke kontraktrelationer og fremme

anerkendelsen af producentorganisationer. Rapporten har også fokus på, at Kommissionen skal være mere involveret i at åbne nye markeder og fjerne handelsbarrierer. Europa-Parlamentet ønsker ligeledes at hæve interventionsprisen på smør og skummetmælkspulver.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Kommissionen har ikke fremlagt konkrete forslag, men det må forventes, at iværksættelsen af de forskellige initiativer vil have konsekvenser for EU-budgettet, men det vil antageligvis være i form af omprioriteringer indenfor landbrugsbudgettet. Der forventes ikke statsfinansielle, lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer fremfører overordnet om markedsinstrumenter, at privat oplagring er et relevant værktøj i værktøjsskassen til at imødegå markedsudsving, samt at en højere interventionspris på mejeriprodukter vil lægge en effektiv bund i markedet. Landbrug & Fødevarer støtter ikke anvendelse af eksportrestitutioner.

EU skal understøtte medlemslandenes arbejde på at få skabt markedsadgang. I de tilfælde hvor EU har opnået en frihandelsaftale, er det helt centralt, at der sker en hurtig implementering af alle aspekter, herunder SPS-området. Indsatsen for at skabe yderligere markedsadgang skal være baseret på en fleksibel tilgang samt den faglige kompetence og kapacitet, der er til rådighed. Landbrug & Fødevarer bakker op om en step-by-step tilgang, hvor de enkelte medlemslandes manøvre muligheder opretholdes og understøttes af Kommissionen. Landbrug & Fødevarer er bekymrede for, at et ren "single entity" tilgang kan skabe forsinkelser samt problemer for EU's samlede eksportinteresser, såfremt der måtte opstå problemer i enkelte geografiske områder i EU, hvilket Ruslands-problemet er det seneste eksempel på. "Single entity" tilgang er ydermere behæftet med meget store risici, da eksempelvis en enkelt mislykket inspektion i et enkelt medlemsland kan stoppe for den samlede EU-eksport fra den pågældende sektor.

På toldområdet mener Landbrug & Fødevarer, at det ligeledes er helt centralt, at der opnås samme toldnedsættelser, som EU's konkurrenter får i tilsvarende frihandelsaftaler. Ifølge Landbrug & Fødevarer er der alt for mange eksempler på, at dette ikke er tilfældet. For eksempel har USA og Canada opnået markant bedre toldnedsættelser til Mexico, Colombia, Peru m.v. for en række landbrugsprodukter. Landbrug & Fødevarer mener desuden, at en fælles EU eksportkredit ordning inden for WTO rammerne er en fornuftig idé.

I forhold til mejeribrug er Landbrug & Fødevarer enige i, at markedssituationen er vanskelig for mælkesektoren. Grundlæggende er det Landbrug & Fødevarers opfattelse, at mejerisektoren er og fortsat skal være styret af markedet. Det er ligeledes vigtigt, at den fælles landbrugspolitik ikke re-nationaliseres, da dette vil give incitament til en usund og ulige konkurrence blandt EU's medlemslande, om hvem der kan bruge flest penge på landbruget. Dette efterlader Kommissionen med et begrænset sæt værktøjer til at håndtere den nuværende særdeles vanskelige situation, men det understreger samtidig behovet for en hurtig og koordineret EU indsats. Ifølge Landbrug & Fødevarer er det derfor afgørende, at EU's markedsrelaterede værktøjer anvendes effektivt, og at de justeres til at kunne understøtte bedring i markedet. Landbrug & Fødevarer ser i den forbindelse gerne:

- Støtte til alle initiativer, der kan hjælpe til at åbne eksportmarkedet og sikre handelsstrømme.
- Højere interventionspris for rettidigt at lægge en effektiv bund i markedet.

- Ophævelse af superafgiften, alternativt 1 års udsættelse af superafgiftsbetalingen i 2016 for kvoteår 2014/2015 for at lette likviditetspresset på de danske mælkeproducenter.
- Kommissionen bør hurtigt implementere de resterende elementer af den seneste krisepakke. Det er ikke acceptabelt at de afsatte midler til uddeling af mælk som fødevarerhjælp ikke er blevet brugt endnu.
- Desuden bør Kommissionen hurtigst muligt se på muligheder for at bruge den Europæiske Investeringsbank til finansiering af projekter i mælkesektoren som for eksempel stalde til fremme af dyrevelfærd.
- Mejeribruget er åben overfor at se på nye eksportkreditværktøjer.

Mejeribruget afviser enhver form for EU-finansierede eller obligatoriske udbudsregulerende forslag, der vil bringe ”mælkekvoterne ind af bagdøren”. Landbrug & Fødevarer lægger desuden vægt på, at der ikke indføres instrumenter til regulering af den private sektor (kontrakter, producentorganisationer m.v.), der strider imod andelsselskabernes karakter og vedtægter.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til mejeri, at Kommissionen har foreslået at tillade frivillig udbudsregulering i henhold til markedsordningens artikel 222, som kan anvendes i tilfælde af svær ubalance i markedet. En tilladelse er nødvendig, idet konkurrencereglerne normalt forbyder samordnet praksis omkring for eksempel udbud og priser. Ordningen skal omfatte anerkendte producentorganisationer, sammenslutninger af disse og anerkendte interprofessionelle organisationer samt kooperativer. Ordningen vil i første omgang kun gælde i 6 måneder, men kan forlænges med yderligere 6 måneder. Kommissionen har tilkendegivet, at den frivillige mulighed kan finansieres via den målrettede støtte, som medlemsstaterne fik tildelt i september sidste år eller via nationale midler. Dansk Mejerbrug er principielt modstander af nye udbudsregulerende forslag, der vil bringe ”mælkekvoterne ind af bagdøren”. Om end der er tale om et frivilligt tiltag som ikke er EU-finansieret, så er der principielt tale om et skridt i den forkerte retning. Med hensyn til regulering af mælkeudbuddet, for derigennem at skabe en højere mælkepris, er det desuden fra flere sider blevet understreget, at dette ikke vil have nogen effekt på mælke markedet, idet EU er en del af verdensmarkedet som bestemmes af globale forhold. I forhold til svinekød mener Landbrug & Fødevarer, at i den nuværende markedssituation er privat oplagring sæsonmæssigt ikke hensigtsmæssigt, men kan blive det senere i år, hvis situationen ikke forbedres. Sæsonmæssigt er privat oplagring mest relevant omkring jul.

Dyreværns-Organisationernes Samarbejds-Organisation (DOSO) fremhæver, at industriproduktion af dyr foregår i produktionssystemer, der efter eksisterende forretningsmodeller kræver, at antallet af dyr holdes konstant eller stigende. Modellen kompromitterer dyrenes velfærd samtidig med, at producentens mulighed for at tilpasse produktionen til markedet vanskeliggøres. Landbrugspolitikken kan enten skæres til efter uheldige forhold og cementerer dem eller ændre uheldige tendenser og vaner. Med optimal dyrevelfærd afværges en række utilsigtede negative effekter af husdyrbrug.

Markedssituationen kræver ifølge DOSO produktion af færre – ikke flere – af de enheder, der sælges med tab. EU-støtte og national støtte til landbruget skal efter DOSO's mening primært støtte ændring af de produktionsmetoder og forretningsmodeller, der har skabt problemerne. DOSO mener, at EU's krisepakke til husdyrsektoren skal anvendes til omlægning af husdyrbrug til produktionsformer med fokus på velfærd for det enkelte dyr. Midlerne fra hjælpepakken bør ikke anvendes til produktion af flere dyr. At tilføre et allerede mættet marked flere enheder – som ikke kan sælges med fortjeneste - må betegnes som en forfejlet strategi, der ikke skal støttes af offentlige midler.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det må forventes, at en lang række medlemsstater vil anerkende Kommissionens nye initiativer til afhjælpning af den vanskelige markedssituation. Nogle medlemsstater forventes dog at beklage, at der ikke ydes EU-støtte til den frivillige udbudsregulering i mælkesektoren. De samme medlemsstater forventes også at påpege, at andre sektorer også bør omfattes. I forhold til finansiering forventes kun et fåtal af medlemsstater at være villige til at anvende krisereserven. Endelig kan det forventes, at nogle medlemsstater vil rejse ønske om midlertidig forhøjelse af lofterne for den såkaldte de minimis-støtte på landbrug.

På Det Europæiske Råds møde den 17. marts 2016 noterede stats- og regeringscheferne sig den alvorlige situation for landmændene navnlig i mælke- og svinesektoren og opfordrede Kommissionen til hurtigt at følge op på drøftelserne på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen anerkender den vanskelige markedssituation for særligt mælk og svinekød, og regeringen lægger vægt på, at der er tale om en europæisk udfordring, og at der skal findes løsninger i form af fælles europæiske tiltag. Samtidig lægger regeringen vægt på, at markedsorienteringen af EU's landbrugspolitik fastholdes og anerkender de markedsunderstøttende tiltag som værende en del heraf. På den baggrund støtter regeringen den midlertidige forhøjelse af lofterne for interventionsopkøb af mejeriprodukter.

Regeringen arbejder for markeds-mæssigt velbegrundet brug af markedsinstrumenter, der skal være balancerede i forhold til de påvirkede sektorer, idet man ikke kan støtte brug af eksportrestitutioner. Regeringen støtter ikke indførelsen af nye instrumenter til udbudsstyring herunder af mælkeproduktionen efter mælkekvoternes ophør. Dette gælder også frivillig udbudsregulering. Endvidere støtter regeringen ikke udvidet adgang til statsstøtte.

Regeringen arbejder aktivt for, at der på EU-niveau arbejdes målrettet for at åbne nye markeder og afhjælpe tekniske handelshindringer.

Regeringen lægger afgørende vægt på, at EU-initiativer så vidt muligt finansieres via omprioriteringer inden for EU's landbrugsbudget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 11. marts 2016 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016, jf. samlenotat oversendt den 25. februar 2016.

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 6. november 2015 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 16. november 2015, jf. samlenotat oversendt den 29. oktober 2015.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. oktober 2015 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22.-23. oktober 2015, jf. samlenotat oversendt den 1. oktober 2015.

Der er oversendt orienterende notat til Folketingets Europaudvalg den 22. september 2015 om Kommissionens hjælpepakke til de europæiske landmænd.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 4. september 2015 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 7. september 2015, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 27. august 2015.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg ved skriftlig forelæggelse den 9. juli 2015 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13. juli 2015, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. juli 2015.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

Klima og landbrug

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11. april 2016 lægger formandskabet op til en drøftelse af klima og landbrug. Udgangspunktet for drøftelsen bliver sandsynligvis de reduktionsmål, som landbruget vil blive pålagt frem mod 2030 som del af den ikke-kvotebelagte sektor.

Baggrund

Formandskabet lægger op til en drøftelse af klima og landbrug sandsynligvis med fokus på de reduktionsmål, som landbruget vil blive pålagt frem mod 2030 som del af den ikke-kvotebelagte sektor.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11. april 2016 med henblik på udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

I oktober 2014 besluttede Det Europæiske Råd de overordnede rammer for EU's klima- og energipolitik i perioden 2021-2030, herunder et mål om 40 % drivhusgasreduktion i 2030 i forhold til 1990. En del af reduktionen vil blive sikret gennem EU's CO₂-kvotehandelsessystem (ETS), mens medlemsstaterne selv skal gennemføre den resterende indsats i den såkaldt ikke-kvotebelagte sektor (ikke-ETS), som i dag blandt andet omfatter udledning fra landbruget bortset fra CO₂-udledninger (derudover består den ikke-kvotebelagte sektor af transport, boliger etc.).

For at nå målet på EU-plan, har Det Europæiske Råd besluttet, at den kvotebelagte sektor skal reducere udledningen med 43 %, og den ikke-kvotebelagte sektor med 30 %, i 2030 sammenlignet med 2005. De enkelte medlemsstaters reduktionsmål for den ikke-kvotebelagte sektor, som reguleres via byrdefordelingsaftalen, vil primært blive fastlagt på baggrund af BNP per indbygger med en justering for omkostningseffektivitet blandt den rigeste halvdel af medlemsstaterne. For den ikke-kvotebelagte sektor vil de nationale reduktionsmål komme til at ligge mellem 0 og - 40 % sammenlignet med 2005.

I dag er udledninger og optag fra jord og skov (LULUCF: Land Use, Land-Use Change and Forestry) hverken en del af den kvotebelagte eller ikke-kvotebelagte sektor, og står således uden for de Europæiske reduktionsmål. Kommissionen forventes i sommeren 2016 at fremlægge et forslag til, hvordan udledninger og optag fra jord og skov skal tælles med i 2030-reduktionsmålene. Kommissionen forventes ved samme lejlighed at fremlægge udkast til en ny byrdefordelingsaftale, der fastlægger de individuelle reduktionsforpligtigelser inden for den ikke-kvotebelagte sektor.

I dag opgøres udledninger, der relaterer sig til landbrugserhvervet, under tre forskellige kategorier: Udledning og optag fra landbrugsjorder og den derpå voksende biomasse (fortrinsvist i form af CO₂), opgøres under "jord og skov" (LULUCF). Landbrugets udledning af andre klimagasser end CO₂, eksempelvis fra gødningsanvendelse og gylle, opgøres under kategorien "landbrug" i den ikke-kvotebelagte sektor. Engeligt opgøres energiforbruget i landbruget, primært fra kørsel, maskiner og staldsystemer, under kategorien "energi" i den ikke-kvotebelagte sektor.

Udledninger og optag fra jord og skov samt landbrug efter 2020

Den kvotebelagte sektor står samlet set for 45 % af den samlede europæiske udledning, mens den ikke-kvotebelagte sektor står for omkring 50 %. Den resterende del udgøres af effekterne af arealanvendelse, ændring i arealanvendelse og skov (LULUCF).

Kommissionen har i Politikramme for klima- og energipolitikken i perioden 2020-2030 – KOM(2014)15 – lagt op til tre mulige løsningsmodeller for, hvordan jord og skov i fremtiden kan indgå i de europæiske reduktionsmål:

1. Bibeholde en selvstændig LULUCF-søjle for jord og skov, eventuelt med en selvstændig reduktionsmålsætning (landbrug forbliver i den ikke-kvotebelagte sektor).
2. Oprette en såkaldt "landsøjle" bestående af LULUCF (jord og skov) samt landbrug, som får en selvstændig reduktionsmålsætning.
3. Inkludere jord og skov i den ikke- kvotebelagte sektor.

Internationale initiativer

Danmark underskrev i forbindelse med COP21 i Paris i december 2015 "4/1000"-initiativet, der går ud på at øge jordens kulstoflager med 4 promille årligt. "4/1000"-initiativet sigter mod at øge indholdet af organisk materiale og kulstofbindingen i jorden gennem indførelse af forskellige landbrugsmæssige dyrkningsmetoder, for eksempel helårligt plantedække til biomasseproduktion, varieret sædskifte, økologi og agroskovbrug.

Under FN's klimatopmøde i New York i september 2014 blev "The Global Alliance on Climate Smart Agriculture" stiftet. Alliancens vision er at forbedre folks fødevarerforsyning og ernæring i en tid med klimaforandringer. Medlemmerne anerkender behovet for tiltag på større skala og for at bidrage til tre hensigtserklæringer:

- Bæredygtig og ligelig forøgelse af landbrugsproduktivitet og indtægter,
- Større modstandsdygtighed for fødevarer systemer og levevilkår i landbrug,
- Reduktion eller fjernelse af drivhusgasudledninger forbundet med landbrug, hvor det er muligt.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ikke nogle statsfinansielle, samfundsøkonomiske, erhvervsmæssige eller lovgivningsmæssige konsekvenser, eller væsentlige konsekvenser for beskyttelsesniveauet. Man vil forholde sig til konkrete initiativer, når de bliver fremlagt.

Når der senere i EU bliver vedtaget konkret lovgivning for EU's klima- og energipolitikker for perioden 2020-2030, kan det få væsentlige statsfinansielle, samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Når der senere i EU bliver vedtaget konkret lovgivning for EU's klima- og energipolitikker for perioden 2020-2030, kan det bidrage til at forbedre beskyttelsesniveauet.

Høring

Sagen har været i høring i §2-udvalget (landbrug), hvor der indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer anfører, at landbruget vil blive pålagt reduktionsmål frem mod 2030, men at dette dog endnu ikke er vedtaget, og det må forventes, at de andre sektorer i den ikke-kvotebelagte sektor (det vil sige transport og boliger) også tager sin del af reduktionen.

Landbrug & Fødevarer bemærker videre, at enkelte medlemsstaters reduktionsmål i den ikke-kvotebelagte sektor reguleres gennem en såkaldt byrdefordelingsaftale, som primært vil blive fastlagt på baggrund af BNP

per indbygger. I udmøntningen vil der ikke blive taget hensyn til, at dansk landbrug repræsenterer en af verdens mest klimaeffektive produktioner, og at yderligere reduktioner frem mod 2030 vil være langt dyrere i Danmark end i andre medlemsstater, da Danmark allerede har realiseret de mest omkostningseffektive klimagevinster.

For Landbrug & Fødevarer er det vigtigt at pointere, at Danmark skal arbejde for en såkaldt "landsøjle", samt mest mulig fleksibilitet mellem de kvotebelagte og ikke-kvotebelagte sektorer. En særlig landsøjle vil fremme muligheden for at integrere klimapåvirkningen fra LULUCF-sektoren bedst muligt i forhold til landbrug, men vigtigst af alt vil fastlæggelsen af en selvstændig landsøjle med egen reduktionsmålsætning være den mest omkostningseffektive og samfundsøkonomisk optimale måde at reducere drivhusudledninger i landbruget og LULUCF på tværs af Europa. Flexibilitet mellem de kvotebelagte og ikke-kvotebelagte sektorer vil gøre det muligt at afskrive reduktioner mellem de to sektorer. Derved vil reduktionerne ske, hvor det er samfundsøkonomisk optimalt.

Landbrug & Fødevarer finder desuden, at det er vigtigt at fremhæve de muligheder, der ligger i at udvikle landbrugssektoren. I 2050 er der fastlagt et politisk mål om en fossil uafhængig økonomi, og i den sammenhæng kan der fokuseres mere på, hvordan landbruget kan bidrage hertil. Det er åbenlyst, at der er behov for øgede investeringer i bioøkonomien og omstillingen til et biobaseret samfund. Her har den danske fødevarerbranche allerede vist sig at gå foran med nye produkter, der øger udnyttelsen af vores biologiske ressourcer. Det gælder inden for planteforædling, foderoptimering, men også for eksempel ved brug af landbrugets sideprodukter som halm.

I Danmark har landbrugssektoren også allerede bevist, at det kan lade sig gøre at blive mere klimaeffektiv gennem innovative landmænd, et godt rådgivningssystem og en andelssektor. Drivhusgasudledningen er reduceret med 21 % siden 1990 samtidigt med, at produktionsmængden er øget betydeligt. Den afkobling har været med til at sikre, at dansk landbrug kan producere eksempelvis mælk og svinekød med nogle af verdens laveste klimapåvirkninger. Landbrug & Fødevarer vil derfor anbefale, at denne styrkeposition styrkes gennem gode danske rammevilkår og flere midler til forskning og udvikling inden for klimaeffektiv landbrugsproduktion.

Afslutningsvist ønsker Landbrug & Fødevarer at påpege, at synergier i forhold til et nyt direktiv for vedvarende energi og høringen vedrørende bæredygtig biomasse bør indtænkes i arbejdet med at løse klimaudfordringerne.

Økologisk Landsforening finder det meget relevant at have en aktiv politik, der skal øge indholdet af organisk materiale og kulstofbindingen i jorden gennem indførelse af forskellige landbrugsmæssige dyrkningsmetoder for eksempel helårligt plantedække til biomasseproduktion, varieret sædskifte, økologi og agroskovbrug. Økologisk Landsforening anbefaler, at der sikres direkte sammenhæng mellem COP21 aftalen og et eventuelt EU initiativ i den henseende. Disse initiativer bør ses i en større kontekst. Hvis landbruget eller rettere sagt fødevarerproduktion ikke skal bidrage til klimaforandringerne, så skal andelen af husdyrproduktion reduceres til fordel for en større vegetabilsk produktion. Dette spiller godt sammen med de tre hensigtserklæringer fra FN's klimatopmøde i New York (2014).

Økologisk Landsforening anser det ikke for helhedsorienteret politik at fortsætte med en fødevarerproduktion, hvor animalsk produktion fortsætter på samme niveau som i dag eller ovenikøbet vokser, hvis fødevarerproduktion ikke skal bidrage til klimaforandring. Når det kommer til konkrete initiativer, er det derfor vigtigt at forholde sig til, hvordan balancen mellem vegetabilsk og animalsk produktion skal flyttes, så vegetabilsk protein spiller en større rolle i ernæringen.

Derudover vil Økologisk Landsforening gerne henlede opmærksomheden på at identificere andre initiativer, der kan styrke landbrugets klimaprofil, og at kommende anbefalinger ser mere helhedsorienteret på det samlede landbrugssystem i modsætning til anbefalinger, der forholder sig snævert til klimaoptimering. En

ansvarlig beslutning skal vurderes ud fra flere hensyn. Her vil pesticidforbrug, gødskningsforbrug, og medicinering også spille ind ud over som nævnt kostsammensætning.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre medlemsstaters holdninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter de vedtagne ambitiøse mål for klima- og energipolitikken på EU-niveau og arbejder for at kunne indfri disse mål på så omkostningseffektiv en måde som muligt, så Danmark ikke pålægges uproportionelt høje eller dyre forpligtelser. Regeringen arbejder for fælles europæiske mål og virkemidler, hvor disse er mere omkostningseffektive end nationale tiltag, og hvor der kan skabes lige konkurrencevilkår for produktion i EU, herunder regulering der kun effektivt kan gennemføres på EU-niveau (for eksempel visse standarder).

I lyset af den særlige udfordring i de ikke-kvotebelagte sektorer arbejder regeringen for at sikre Danmark et så lavt reduktionsniveau som muligt. Regeringen arbejder for, at klimaindsatsen på EU-niveau sker inden for de sektorer og de lande, hvor det bedst kan betale sig, og ønsker derfor så stor frihed som muligt til at vælge mellem nationale reduktionstiltag og anvendelsen af fleksibilitetsmekanismer (køb af kvoter/udledningsrettigheder). Regeringen arbejder for løsninger, der kan medvirke til at sikre, at EU's klimapolitik ikke fører til konkurrenceforvridning på landbrugsområdet – om muligt i form af en selvstændig søjle for landbrug og landbrugsrelaterede udledninger og optag fra jord og skov.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

En drøftelse om klima-smart landbrug har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. oktober 2015 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22. – 23. oktober 2015, jf. samlenotat oversendt den 1. oktober 2015.

Notatet er ligeledes sendt fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastlæggelse af en EU-ramme for indsamling, forvaltning og anvendelse af data i fiskerisektoren samt støtte til videnskabelig rådgivning vedrørende den fælles fiskeripolitik

KOM (2015) 294

Nyt notat.

Resumé

Formålet med forslaget er at omarbejde den gældende rammeforordning for dataindsamling af hensyn til reformen i 2013 af den fælles fiskeripolitik. Der foretages som følge heraf justeringer af grundlaget for den videnskabelige rådgivning, som støtter fiskeripolitikken og således også de data, der danner grundlag for rådgivningen. Dette er særligt relevant for at kunne realisere målet om at fiske efter princippet om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) i overensstemmelse med grundforordningen 1380/2013, forvalte fiskeriet under hensyntagen til dennes indvirkning på økosystemet og den gradvise indførelse af landingsforpligtelsen. Reformen af den fælles fiskeripolitik nødvendiggør også ændringer i den måde, der indsamles data på. Her tænkes der blandt andet på regionalisering, hvor medlemsstaterne i et farvandsområde arbejder tættere sammen inden for rammerne af nedsatte regionale samarbejdsgrupper.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2015) 294 af 18. juni 2015 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastlæggelse af en EU-ramme for indsamling, forvaltning og anvendelse af data i

fiskerisektoren samt støtte til videnskabelig rådgivning vedrørende den fælles fiskeripolitik (omarbejdning). Forslaget er oversendt til Rådet den 19. juni 2015 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11. april 2016 med henblik på status.

Formål og indhold

Formålet med forslaget er at omarbejde den gældende rammeforordning, forordning 199/2008 af 25. februar 2008 om fastlæggelse af en EU-ramme for indsamling, forvaltning og anvendelse af data i fiskerisektoren samt støtte til videnskabelig rådgivning vedrørende den fælles fiskeripolitik.

Af hensyn til reformen i 2013 af den fælles fiskeripolitik ønsker Kommissionen med at foretage justeringer af grundlaget for den videnskabelige rådgivning, som støtter fiskeripolitikken og således også de data, der danner grundlag for rådgivningen. Dette er særligt relevant for at kunne realisere målet om at fiske efter princippet om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) i overensstemmelse med grundforordningen 1380/2013, forvalte fiskeriet under hensyntagen til dennes indvirkning på økosystemet og den gradvise indførelse af landingsforpligtelsen. Reformen af den fælles fiskeripolitik nødvendiggør også ændringer i den måde, der indsamles data på. Her tænkes der blandt andet på regionalisering, hvor medlemsstaterne i et farvandsområde arbejder tættere sammen inden for rammerne af nedsatte regionale samarbejdsgrupper.

Kommissionen har også som mål at sætte fokus på at finde frem til potentielle synergier mellem de gældende regelsæt. Med dette forslag er det hensigten at bygge videre på de elementer, der fungerer godt i forhold til den nuværende forordning, hvorved der sikres en høj grad af kontinuitet, og samtidig opfylde nye mål.

Ved omarbejdning af dataindsamlingsforordningen vil målet for justeringerne ifølge Kommissionen være, at de udelukkende svarer til de behov, der følger af grundforordningens artikel 25, som fastlægger den overordnede ramme for dataindsamling i henhold til den fælles fiskeripolitik. Hensigten er, at dataindsamlingsforordningen skal sikre tilstrækkelige data for at understøtte det videnskabelige grundlag for fiskeriforvaltningen. Sådanne data skal især gøre det muligt at vurdere:

- a) havets biologiske ressourcers udnyttelsestilstand;
- b) fiskeriets omfang og den indvirkning, som fiskeriet har på havets biologiske ressourcer og de marine økosystemer, og
- c) fiskeriets, akvakulturens og forarbejdningsvirksomhedernes socioøkonomiske resultater i og uden for EU-farvande.

Med den gældende dataindsamlingsforordning er der skabt et regelsæt på EU-niveau med harmoniserede procedurer, som har gjort det muligt at udarbejde datatidsserier. Fokus har dog været på at tilvejebringe data, der hovedsageligt er til gavn for fiskeriforvaltningen, mens der i henhold til den nye fiskeripolitik vil være behov for data til støtte for adskillige nye eller opprioriterede mål, for eksempel overgangen til økosystembaseret fiskeriforvaltning, ny fokus på udviklingen af en bæredygtig akvakultursektor og forbedret konsekvensanalyse af fiskeriforvaltningsbeslutninger.

Kvaliteten af de nuværende indsamlede data anses for at være relativ god, men der er imidlertid plads til forbedringer. Metoderne til kvalitetssikring og kontrol er meget forskellige fra medlemsstat til medlemsstat og bør generelt forbedres, navnlig når det gælder de socioøkonomiske data.

Kommissionen har til hensigt at fremme datatilgængeligheden, idet det er opfattelsen, at de indsamlede data ikke udnyttes tilstrækkeligt, fordi det er vanskeligt at få adgang til dem, hvilket betyder, at potentielle anvendelsesmuligheder går tabt. Der lægges dog stadig vægt på, at der sikres fortrolighed med data. Data der

gøres tilgængelig vil skulle aggregeres, således at enkeltpersoner eller enkelte juridiske enheder ikke offentliggøres.

Den gældende dataindsamlingsforordning har været et skridt på vejen til at fastsætte fælles regler for samtlige medlemsstater. Forordningens juridiske udformning anses imidlertid for at være unødigt beskrivende og detaljeret, hvilket giver sig udslag i et omstændeligt system, der ikke på tilfredsstillende vis kan imødekomme udviklingen i brugernes behov. Derfor er det hensigten med den nye forordning i højere grad at inddrage slutbrugerne i udformningen og gennemførelsen af dataindsamlingsforordningen for bedre at afpasse indsamlingen af data efter behovet for data.

Hensigten er ligeledes at reducere kompleksiteten i forhold til den gældende forordning. Nogle af de elementer, der giver anledning til kompleksitet og ineffektivitet er overlapning mellem krav om dataindsamling i henhold til dataindsamlingsforordningen og andre EU-retsakter, som for eksempel fiskerikontrolforordningen 1224/2009 og EU's statistikforordninger. Det skal derfor sikres, at der ikke er overlap mellem forskellige EU-forordninger.

Regionalt samarbejde anses generelt for at være et af dataindsamlingsforordningens vigtigste aktiver, som derfor styrkes yderligere i tråd med ånden i den fælles fiskeripolitik efter reformen. Det er derfor hensigten at fremme et tættere samarbejde mellem medlemsstaterne også inden for dataindsamling med henblik på at opnå videnskabelig rådgivning af god kvalitet på regionalt plan til støtte for regionaliseringen af fiskeriforvaltningsforanstaltningerne.

Ændringer i forhold til den nuværende forordning i hovedtræk

Kommissionens forslag til omarbejdning af den gældende dataindsamlingsforordning 199/2008 vedrører primært:

- at der kun indsamles data, som anvendes.
- at data slutbrugere involveres i definerings af databehov.
- at sikre at der ikke er overlap mellem forskellige EU-forordninger for at undgå dobbeltarbejde.
- forenkling ved at reducere lovtekst om dataindsamlingsmetoder med lovtekst om minimumskrav for beskrivelser i de nationale dataindsamlingsarbejdsplaner.
- at fremme af regionalt samarbejde.
- at sikre nemmere adgang til data.
- at de enkelte medlemsstaters deltagelse i forskningsundersøgelser fastsættes på grundlag af deres relative andel af bestandsudnyttelsen.

Gennemførelse

Kommissionen vil udarbejde et flerårigt program for indsamling. På baggrund af det flerårige program skal medlemsstaterne udarbejde en årlig arbejdsplan. Denne plan vil blive evalueret af Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF) og efterfølgende godkendt af Kommissionen. Hvis der ikke er betydelige ændringer i de årlige arbejdsplaner, kan de videreføres fra år til år uden evalueringsprocedurerne.

Medlemsstaterne skal sikre, at indsamlingen og forvaltningen af videnskabelige biologiske data, herunder socioøkonomiske data, til fiskeriforvaltning koordineres på nationalt plan. Desuden skal medlemsstaterne i samarbejde med Kommissionen koordinere deres dataindsamling med andre medlemsstater i samme region og bestrebe sig på at koordinere deres aktiviteter med tredjelands, der i samme region har farvande, som hører under deres højhedsområde eller jurisdiktion. Indsamling, forvaltning og anvendelse af data bør gennemføres på en omkostningseffektiv måde.

Formandskabets ændringsforslag

Formandskabet har fremlagt følgende væsentlige ændringsforslag til Kommissionens forslag:

- Teksten præciseres og klargøres på en række punkter, herunder i forhold til regionalt samarbejde. Der gives blandt andet mulighed for, at regionale koordinationsgrupper, som etableres for hvert havområde kan udarbejde regionale arbejdsplaner, hvori arbejdet vedrørende dataindsamling kan koordineres. Til at understøtte det regionale samarbejde gives der mulighed for at etablere regionale databaser, som kan samle data, indsamlet efter samme metode i et regionalt område, og dermed forbedre anvendelsesmuligheder - hvorved omkostningseffektiviteten øges. Dette samarbejde kan ideelt set udgøre kernen i en regional indsamlingsplan.
- Der åbnes mulighed for, at indsamling af økonomiske – og miljødata for akvakultursektoren kan undlades.
- Det præciseres, at de enkelte medlemsstaters deltagelse i forskningsundersøgelser skal defineres på basis af medlemsstatens andel i den samlede fangstmængde (TAC), som er til rådighed for EU for den pågældende bestand, når der er fastlagt kvoter. I forhold til akvakultur og forarbejdningssektoren defineres deltagelse på basis af den relative størrelse af disse sektorer i medlemsstaten.
- Præcisering af regler for data adgang for at sikre lettere adgang til data.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet forventes at afgive en udtalelse i juli 2016. Fiskeriudvalget forventes at vedtage sin betænkning den 18.-19. april 2016. Ordføreren har fremlagt udkast til ændringsforslag. De væsentligste er:

- at understrege, at formålet med dataindsamlingen ikke kun er at understøtte den fælles fiskeripolitik, men også miljøpolitikken som for eksempel havstrategidirektivet, habitatdirektivet og den integrerede maritime politik.
- at sikre indsamling af data fra rekreativt fiskeri.

Nærhedsprincippet

Det er Kommissionens vurdering, at nærhedsprincippet ikke finder anvendelse, idet forslaget falder ind under EU's enekompetence, jf. TEUF artikel 3, stk. 1, litra d. Idet der er tale om et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, er regeringen enig heri.

Konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Ligeledes vurderes der ikke at være erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Dataindsamlingen medfinansieres fra EU gennem Den Europæiske Hav- og Fiskerifond, forordning 504/2014. Ifølge denne forordning kan fonden medfinansiere med 80 % af omkostninger forbundet med dataindsamling.

Høring

Sagen har været i høring i §5-udvalget (fiskeri), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) anerkender vigtigheden af en fælles EU-ramme for indsamling og anvendelse af data om fiskerier, bestandsudvikling og fiskerisektoren i bred forstand til støtte for den videnskabelige rådgivning for EU's fælles fiskeripolitik. Hvorvidt det nødvendiggør en revision af den gældende rammeordning for dataindsamling, har DFPO ikke grundlag for at vurdere. Men det er vigtigt at understrege, at det ikke er noget nyt, at der skrives i EU-regler, at der skal fiskes efter princippet om et maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY), lige så vel som at landingspligt ikke er et mål i fiskeripolitikken, men skulle angiveligt være tiltænkt som et redskab til at sikre en bæredygtig udnyttelse af fiskeriressourcer.

Det er grundlæggende, at der "kun" skal indsamles data, som anvendes, og som der er behov for. Der er stor forskel på "need to know" og "nice to know". Det forudsætter, at der afsættes de fornødne økonomiske ressourcer til arbejdet med fiskeri-data – det er for eksempel ikke hensigtsmæssigt, at der indsamles data, som der ikke er afsat ressourcer til at håndtere. Det har negativ indflydelse på fiskeriets tilgang til dataindsamling, når det kommer frem, at der indsamles data, som ikke bliver brugt til noget – særligt fordi dataindsamling fra erhvervsfiskeriet ofte er forbundet med en arbejdstidskrævende indsats.

Det er samtidig også grundlæggende, at slutbrugere – herunder erhvervsfiskeriet – men også datakilder – igen herunder erhvervsfiskeriet - i større grad involveres i definering af data-behov og at der generelt informeres bedre om, hvorfor bestemte data fra bestemte fiskerier er nødvendige i for eksempel det biologiske arbejde.

Marine Ingredients Denmark hilser forslaget velkomment og er især tilfredse med at "Kommissionen har til hensigt at fremme datatilgængeligheden, idet det er opfattelsen, at de indsamlede data ikke udnyttes tilstrækkeligt, fordi det er vanskeligt at få adgang til dem, hvilket betyder, at potentielle anvendelsesmuligheder går tabt". Marine Ingredients Denmark har oplevet, at det er vanskeligt og i nogle tilfælde umuligt at få adgang til fiskeridata. Det vanskeliggør eller forhindrer interesserede og relevante aktører i at bidrage til forbedringer af fiskerirådgivningen. Dette er meget beklageligt, da det må være i alles interesse at sikre en optimal, transparent og troværdig fiskerirådgivning. Marine Ingredients Denmark er derfor tilfredse med, at formandskabet foreslår en "Præcisering af regler for data adgang for at sikre lettere adgang til data" og anbefaler, at man fra dansk side arbejder aktivt for at sikre lettere adgang til data.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemsstaterne generelt forholder sig positivt til formandskabets kompromisforslag. De lægger generelt vægt på forenkling og omkostningseffektivitet i dataindsamlingen. Flere medlemsstater lægger i den sammenhæng vægt på mulighederne for øget regionalt samarbejde og finder, at der også bør etableres mulighed for regionale databaser.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter en forenkling af reglerne og lægger generelt vægt på, at dataindsamling bliver så omkostningseffektiv som mulig. I den sammenhæng støtter regeringen intentionen om at undgå, at der er overlapning i dataindsamlingen.

Regeringen støtter en styrkelse af det regionale samarbejde, som er en væsentlig metode i den nye grundforordning for at opnå den fælles fiskeripolitisk mål, i dataindsamlingen også med henblik på at sikre den størst mulige omkostningseffektivitet, herunder at der gives hjemmel til, at der skabes mulighed for etablering af regionale databaser.

Regeringen arbejder for, at der er en hensigtsmæssig og balanceret prioritering af midler til dataindsamling inden for denne forordnings rammer med henblik på at sikre tilstrækkelig viden om fiskebestandene samtidig med, at viden om fiskeriets indvirkning på økosystemer m.v. også opnås. I den sammenhæng er regeringens generelle opfattelse derfor også, at man så vidt muligt bør søge at undgå, at regler om videnskabelig dataindsamling spredes i specifikke forordninger.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om bevarelse af fiskeressourcerne og beskyttelse af havets økosystemer ved hjælp af tekniske foranstaltninger, om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1967/2006, (EF) nr. 1098/2007, (EF) nr. 1224/2009 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1343/2011 og (EU) nr. 1380/2013 og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 894/97, (EF) nr. 850/98, (EF) nr. 2549/2000, (EF) nr. 254/2002, (EF) nr. 812/2004 og (EF) nr. 2187/2005**
KOM (2016) 134

Nyt notat.

Resumé

Forslaget omhandler regler om tekniske foranstaltninger, som bestemmer, hvordan og hvor fiskerne må fiske. Målsætningen er at regulere den fangst, der kan blive fanget ved en given fiskeriindsats og at begrænse påvirkningen af økosystemerne ved fiskeri. Forslaget tager sigte på at optimere de tekniske foranstaltningers bidrag til realiseringen af målsætningerne i den nye fælles fiskeripolitik. Forslaget understøtter principperne om regionalisering i den nye fælles fiskeripolitik og skaber øget fleksibilitet i regeldannelsen ved at være udformet som en rammeforordning, der indeholder de overordnede mål og generelle principper for de tekniske regler, der skal danne basis for lige rammevilkår ("level playing field") på tværs af hele EU, mens de detaljerede tekniske regler besluttet på regionalt niveau. Med forslaget forventes en gennemgribende forenkling af de eksisterende regler om tekniske foranstaltninger, der i dag er meget detaljerede og fastsat i mere end 30 forordninger. Beskyttelsesniveauet i Danmark og EU vurderes at ville blive hævet med vedtagelse af forslaget.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2016) 134 af 11. marts 2016 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om bevarelse af fiskeressourcerne og beskyttelse af havets økosystemer ved hjælp af tekniske foranstaltninger, om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1967/2006, (EF) nr. 1098/2007, (EF) nr. 1224/2009 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1343/2011 og (EU) nr. 1380/2013 og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 894/97, (EF) nr. 850/98, (EF) nr. 2549/2000, (EF) nr. 254/2002, (EF) nr. 812/2004 og (EF) nr. 2187/2005. Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 14. marts 2016 fra Rådssekretariatet.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11. april 2016 med henblik på præsentation.

Formål og indhold

Som led i gennemførelsen af reformen af den fælles fiskeripolitik har Kommissionen iværksat en revision af de grundlæggende regelsæt inden for den fælles fiskeripolitik. Dette forslag er et led i denne revision. Regelsættene for tekniske foranstaltninger, har hidtil været fastsat i en lang række forordninger, ændringer hertil og gennemførelsesbestemmelser, hvortil kommer midlertidige tekniske foranstaltninger. Der er i dag over 30 forordninger med tekniske foranstaltninger, som finder anvendelse på EU's havområder og de farvande uden for EU, hvor EU-fartøjer fisker.

Kommissionen har inden udarbejdelsen af forslaget gennemført en evaluering af det eksisterende regelsæt og gennemført en offentlig høring om udformningen af de fremtidige regler. Evalueringen viste, at de gældende tekniske foranstaltninger for en stor dels vedkommende ikke har opfyldt de mål, der var fastsat i den tidligere fælles fiskeripolitik i Rådets forordning 2371/2002. Den generelle opfattelse er, at foranstaltningerne er

komplerede og ineffektive, at strukturen og vedtagelsesprocedurerne er ufleksibel og tung, og at der mangler interessentinddragelse i beslutningsprocessen. Det konkluderes også, at den nuværende lovgivningsstruktur fortsat vil være utilfredsstillende set i lyset af de udfordringer, der følger af grundforordningen for den nye fælles fiskeripolitik.

Forslaget omhandler regler om tekniske foranstaltninger, som bestemmer, hvordan og hvor fiskerne må fiske. Målsætningen er at regulere den fangst, der kan blive fanget ved en given fiskeriindsats og at begrænse påvirkningen af økosystemerne ved fiskeri.

Reglerne om tekniske foranstaltninger er således en integreret del af det samlede regelsæt, der skal bidrage til at realisere de overordnede mål i reformen af EU's fælles fiskeripolitik i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 1380/2013 om at fiske efter princippet om maksimalt bæredygtig udbytte (MSY) og med en gradvis udfasning af udsnid og reduktion af uønskede fangster, og at fiskeriet foregår i overensstemmelse med de mere overordnede miljøsyn ved at begrænse fiskeredskabernes påvirkning på økosystemet mest muligt.

Foranstaltningerne kan blandt andet omfatte:

- Foranstaltninger, der regulerer anvendelse af fiskeredskaber.
- Foranstaltninger, der regulerer udformningen af de redskaber, der anvendes.
- Bevarelsesmæssige mindstereferencetørrelser.
- Foranstaltninger, der fastlægger geografiske og tidsmæssige begrænsninger for fiskeriet for at beskytte særlige store forekomster af unge fisk og gydefisk.
- Foranstaltninger for at modvirke påvirkningen af fiskeri på sårbare arter og beskyttede områder af hensyn til særligt sårbare arter.

Selv om forslaget hovedsageligt tager sigte på en ændring af den forvaltningsstruktur, som de tekniske foranstaltninger indgår i, snarere end en omfattende ændring af selve foranstaltningerne, vil den større fleksibilitet og de incitamenter til selektivt fiskeri, som det indfører, bevirke, at de tekniske foranstaltninger får større effekt og dermed bidrager til realiseringen af målene i den nye fælles fiskeripolitik. Fangsterne vil med tiden blive optimeret, fordi der kan fanges større fisk, og fiskeriets negative indvirkning på havets økosystem vil blive mindre som følge af mere ansvarlige fangstmetoder.

Forslaget er udformet som en rammeforordning, der indeholder de overordnede mål og generelle principper for de tekniske regler, som skal danne basis for lige rammevilkår ("level playing field") på tværs af hele EU, mens de detaljerede tekniske regler besluttet på regionalt niveau. På længere sigt (senest i 2022) er det hensigten, at alle de detaljerede tekniske foranstaltninger skal indgå i de regionale flerårige forvaltningsplaner. Modellen understøtter dermed princippet om regionalisering i den nye fælles fiskeripolitik. Kommissionen vurderer, at denne model er den bedst egnede til at opfylde de opstillede mål og giver den bedste garanti for, at bevarelsesmålene fortsat vil blive opfyldt samtidig med, at regionaliseringsprocessen skrider frem.

Forslaget indeholder *generelle bestemmelser* om anvendelsesområdet, de overordnede og de specifikke mål samt de målsætninger, der er knyttet til de generelle og specifikke mål, og som er udtrykt som niveauet af uønskede fangster. Det indeholder desuden begrænsninger på omfanget af bifangster af følsomme arter, bestemmelser om begrænsning af størrelsen af områder på havbunden, som i væsentlig grad påvirkes af fiskeriet, samt principper for god forvaltning og definitioner. Definitionerne vedrører hovedsageligt fiskeredskaber og fiskeri og er fælles for alle regioner.

Videre er der en række *fælles tekniske regler*, der på nuværende tidspunkt er fastsat i alle de vigtigste tekniske forordninger, og som gælder for alle havområder og betragtes som de facto permanente, eftersom det ifølge Kommissionen ikke er nødvendigt eller berettiget at ændre dem. Disse omfatter

- forbud mod redskaber og praksisser, herunder forbud mod salg af marine arter, der er fanget med bestemte redskaber,
- generelle restriktioner for anvendelsen af trukne redskaber og betingelserne for deres anvendelse (omfatter fangstposens grundlæggende konstruktion og tilladte anordninger til fastgørelse på fiskeredskaber),
- restriktioner for anvendelsen af faststående garn og drivgarn,
- foranstaltninger til beskyttelse af følsomme arter (for eksempel havpattedyr, havkrybdyr og havfugle) og levesteder og sårbare økosystemer (for eksempel koldtvandskoralrev), herunder dem, der er opført i habitatdirektivet 92/43/EØF og fuglebeskyttelsesdirektivet 2009/147/EF,
- bevarelsesmæssige mindstereferencetørrelser (definition, mål og anvendelse af fisk, som er mindre end disse størrelser) og
- fælles foranstaltninger med henblik på at reducere udsmid (forbud mod highgrading og slipning af fangster og beskyttelse af arter, der ikke er omfattet af fangstbegrænsninger).

I forlængelse af de fælles tekniske regler fastlægges fælles rammer for den regionale fastsættelse af regler, og i bilag fastlægges de grundbestemmelser om masketørrelse, bevarelsesmæssige mindstereferencetørrelser, lukkede områder eller områder med restriktioner for at beskytte ungfisk og gydefisk samt andre regionsspecifikke foranstaltninger, som skal finde anvendelse, hvis der ikke er vedtaget foranstaltninger på regionalt plan.

For så vidt angår forbud mod anvendelse af visse redskaber og bevarelsesmæssige mindstereferencetørrelser, vil disse ifølge forslaget også gælde for rekreativt fiskeri.

Der tillægges Kommissionen de fornødne beføjelser til på regionalt plan at fastsætte tekniske foranstaltninger i de flerårige planer og midlertidige udsmidsplaner og til fastsættelse af de bevarelsesforanstaltninger, der er nødvendige for at opfylde forpligtelserne i henhold til miljølovgivningen. Proceduren for vedtagelse af regler på regionalt niveau følger af grundforordningen for den fælles fiskeripolitik, hvorefter Kommissionen kan vedtage delegerede retsakter baseret på fælles henstillinger fra de regionale grupper af medlemsstater med interesser i de pågældende områder, for eksempel Scheveningengruppen i Nordsøen og BALTFISH i Østersøen.

Forslaget indeholder tillige tekniske foranstaltninger gældende for fiskeri i farvandene uden for EU's farvande, herunder en bemyndigelse til Kommissionen til at vedtage delegerede retsakter vedrørende detaljerede regler med lister over sårbare havøkosystemer samt specifikke tekniske foranstaltninger gældende for bestemte fiskerier, som er vedtaget af Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav (NEAFC) og Den Almindelige Kommission for Fiskeri i Middelhavet (GFCM).

Endelig har forslaget fælles bestemmelser om udførelsen af videnskabelige undersøgelser, om udsætning og omplantning af marine arter, om udøvelsen af Kommissionens beføjelser hvad angår de delegerede retsakter, om udvalgsprocedurerne med henblik på gennemførelsesretsakterne, samt bilag med en liste over forbudte arter, som, hvis de tages som bifangster, straks skal genudsættes, en liste over lukkede områder med henblik på at beskytte følsomme levesteder og en liste over arter, som ikke må fanges med drivgarn.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke. Forslaget behandles i Europa-Parlamentets Fiskeriudvalg, der er ledende udvalg.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget skønnes umiddelbart ikke at have væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget skønnes på længere sigt at have visse positive erhvervsøkonomiske konsekvenser. En forenkling og regionalisering af den tekniske regulering af fiskeriet forventes at fremme anvendelsen af selektive redskaber og fiskerimetoder. Dette vil bidrage til at opfylde målet om fiskeri på MSY-niveau og reducere mængden af uønskede fangster, hvilket igen kan resultere i økonomiske fordele for fiskerierhvervet som følge af øgede fiskerimuligheder. Samtidig skønnes det, at en forenkling af reglerne også vil resultere i en vis lempelse i de administrative byrder for erhvervet.

Forslaget forventes på lang sigt at have en vis positiv virkning for miljøet, idet en forenkling og regionalisering af den tekniske regulering af fiskeriet forventes at fremme anvendelsen af mere selektive redskaber og mere skånsomme fiskerimetoder, og forbedre anvendelsen af mekanismen med lukkede områder, hvilket vil bidrage til at opfylde målet om et bæredygtigt fiskeri og reducere mængden af uønskede fangster samt beskyttelse af følsomme arter og levesteder og sårbare økosystemer.

Høring

Forslaget har været i høring i §5-udvalget (fiskeri) og i §7-udvalget (rekreativt fiskeri, ferskvandsfiskeri og fiskepleje), hvor der indkommet følgende bemærkninger:

Danmarks Fiskeriforening Producent organisation (DFPO) har længe efterlyst en revision af de tekniske foranstaltninger i den fælles fiskeripolitik, dels for at få reduceret discard i fiskeriet, dels for at få gjort reglerne mindre komplekse og dels for i større omfang at skabe mulighed for, at den enkelte fisker har råderum og incitament til at fiske så selektivt som muligt.

DFPO finder det derfor positivt, at Kommissionens nu langt om længe har fremlagt et forslag og Kommissionen med sit forslag forsøger at skabe større regionalisering – og formodentligt forenkling - i EU's fiskeripolitik. Det er også positivt, at man bestræber sig for at sikre en rammeforordning, der indeholder generelle principper for de tekniske regler for fiskeriet, der skal danne basis for lige rammevilkår ("level playing field") på tværs af hele EU, mens de detaljerede tekniske regler besluttet på regionalt niveau.

Når det er sagt, så er det også efter DFPO's opfattelse absolut begrænset, hvad der bør være af indhold i en sådan rammeforordning. En rammeforordning skal ikke indeholde en gentagelse og videreførelse af allerede eksisterende lovtekster, som det desværre faktisk er tilfældet i Kommissionens forslag. Det er også problematisk, at hvor de nuværende tekniske regler klart har fokus på fiskeriets indvirkning på fiskebestanden, så forsøger Kommissionen med sit forslag i større omfang at inddrage miljøbeskyttelse mere generelt i rammeforordningen og derved gøres teksten mere kontroversiel. Følgelig må det forventes, at det gør at delegering af beslutningskompetence til Kommissionen på en række centrale emner vil blive centrale i Rådets og Europa-Parlamentets forhandlinger om forslaget i Bruxelles.

Det er samtidig problematisk, at Kommissionen foreslår, at der fastlægges egentlige overordnede mål for de tekniske regler – for de tekniske regler bør alene være at betragte som et redskab til at sikre en bæredygtig udnyttelse af fiskeriressourcer. Mål i EU's fiskeripolitik skal fastlægges i grundforordningen og de relevante forvaltningsplaner – ikke for de enkelte redskaber i værktøjskassen.

Det er DFPO's klare opfattelse, at tekniske foranstaltninger - i det omfang de er relevante - mest hensigtsmæssigt behandles på regionalt plan i forbindelse med de relevante forvaltningsplaner og gennem en dialog med relevante interessenter. DFPO vil nu indgående studere Kommissionens forslag og ved førstkommande lejlighed fremsende mere detaljerede bemærkninger til Kommissionens forslag.

Marine Ingredients Denmark finder det positivt, at der med forslaget forventes en gennemgribende forenkling af de eksisterende regler om tekniske foranstaltninger. Det er vigtigt, at der bliver tale om ”a level playing field”, hvor regionale og lokale særregler og undtagelser undgås. Fiskemel- og fiskeolieindustrien er, såvel i Danmark som i Europa, en interesseret potentiel opkøber af discardfisk. Konkrete undtagelser fra discardforbuddet hindrer en fremtidig udnyttelse og værdioptimering af discardfisk. Marine Ingredients Denmark lægger derfor vægt på, at de tekniske regler understøtter landingsforpligtelsen, discardplanerne og håndteringen af fanget fisk, så det sikres, at alle fangede fisk, bringes i land, og der sker en reel markedsdannelse af discardfisk.

Dansk Sportsdykker Forbund har fremsat bemærkninger vedrørende undervandsharpuner i forslaget. Dansk Sportsdykker Forbund finder ikke, at den pågældende bestemmelse skal indgå i vedtagelsen af forslaget. Det er Dansk Sportsdykker Forbunds opfattelse, at et generelt forbud er ubegrundet, og at et eventuelt forbud kan gennemføres som en delegeret retsakt på baggrund af indstilling fra de regionale samarbejder under fiskeripolitikken. Dette vil muliggøre en regulering, hvor det er hensigtsmæssigt og friholde andre områder fra et forbud. Dansk Sportsdykker Forbund mener, at det med fiskeripolitikens regionalisering i danske farvande vil være i strid med nærhedsprincippet, såfremt EU's medlemsstater afskæres fra at regulere området gennem regionalt baserede retsakter.

Dansk Sportsdykker Forbund bemærker, at der ikke er noget ressourceudnyttelseshensyn, der giver grundlag for at forbyde jagt med undervandsharpuner. Der er tale om et meget selektivt fiskeri, og fangsterne er helt ubetydelige i de nordlige EU farvande. Forbundet finder det ikke rigtigt eller rimeligt at blive sidestillet med stærkt skadelige fiskerier som dynamitfiskeri og fiskeri med gift. Jagt med undervandsharpuner med dykkerflasker praktiseres i mindre omfang i Danmark af de godt 10.000 sportsdykkere. Det anslås, at danske flaskedykkere fanger ca. 5 tons fladfisk (primært skrubber) og 5 tons torsk per år. Det anføres videre af forbundet, at jagt med undervandsharpuner om natten praktiseres i nogen grad af de ca. 5.000 jægere, der findes i Danmark. Det foregår ved snorkeldykning og er specielt målrettet havørred, tunge og pighvar. Der anslås en samlet havørredfangst på 5-10 tons. Der er tale om en meget målrettet fiskemetode, der ikke påvirker havbunden, og hvor der ikke sker skade på undermålsfisk. En begrænsning af jagt med undervandsharpuner vil efter forbundets opfattelse være et væsentligt tilbageslag for det danske rekreative fiskeri.

Danmarks Sportsfiskerforbund bemærker, at forbundet støtter udgangspunktet om, at de overordnede retningslinjer, som beskriver vilkårene for fiskeriet i hele EU, bør være ens. Forbundet er også helt enig i, at det er op til de enkelte medlemslande omkring et geografisk begrænset område at beskrive og gennemføre, hvordan det bæredygtige fiskeri bedst kan gennemføres. I forhold til bevarelsesmæssige mindstereferencestørrelser giver det ifølge Danmarks Sportsfiskerforbund som udgangspunkt god mening, at udøvere af det rekreative fiskeri ikke bør fiske efter marine arter, som er under et bæredygtigt niveau. Forbundet bemærker dog, at det rekreative fiskeri ikke som udgangspunkt bør reguleres ligesom det erhvervsmæssige, blandt andet fordi en meget stram regulering i mange tilfælde ikke vil gavne fiskebestandene på grund af de ofte stærkt begrænsede fangstmængder i det rekreative fiskeri. Desuden har det rekreative fiskeri i mange tilfælde en stor socioøkonomisk og rekreativ værdi.

Med hensyn til forslaget om forbudte fiskeredskaber og fangstmetoder støtter Danmarks Sportsfiskerforbund ubetinget forbud mod alle de nævnte metoder (fra a) til og med g) i artikel 7), dog mener forbundet, at elektrisk strøm under ingen omstændigheder bør kunne anvendes. Forbundet er derimod uforstående over for, at undervandsharpuner og brugen af dem om natten nævnes i denne sammenhæng. Dette fiskeri bør ifølge forbundet ikke reguleres for hele EU ud fra betragtningen om, at en helt generel regulering i hele EU vil være alt for unuanceret. Forbundet mener, at dette bør reguleres regionalt – og som altid med udgangspunkt i en vidensbaseret tilgang med fokus på at sikre et bæredygtigt fiskeri. Det oplyses i den forbindelse, at Danmarks Sportsfiskerforbund netop er i dialog med Dansk Sportsdykker Forbund med henblik på at formulere nogle retningslinjer, der kan sikre et bæredygtigt fiskeri med harpuner.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre medlemsstaters holdninger. Det forventes dog, at der generelt vil være opbakning fra alle medlemsstater til en forenkling og regionalisering af den tekniske regulering af fiskeriet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder for et bæredygtigt fiskeri og for, at de nye tekniske regler bliver enkle, kontrollerbare og omkostningseffektive. I den forbindelse må det nøje overvejes, hvilke regler der er behov for at inkludere i den overordnede rammeforordning.

Regeringen arbejder for, at de nye tekniske regler skal afspejle udviklingen i kontrolinstrumenter, herunder nye teknologiske løsninger, som kan give den enkelte fisker større frihed i valg af fangstmetoder og redskaber og dermed et økonomisk incitament til optimering af sit fiskeri gennem øget selektivitet.

Regeringen arbejder for, at reglerne om lukkede områder forenkles, og at der sker en revision af de eksisterende lukkede områder baseret på videnskabelig rådgivning.

Regeringen finder det positivt, at forslaget gennem et styrket regionalt samarbejde underbygger målet om regionalisering af fiskeripolitikken, og at forslaget fastlægger en overordnet EU-ramme med generelle principper og strategiske mål, mens de mere tekniske regler udformes på regionalt niveau.

Regeringen finder det ligeledes positivt, at forslaget med den regionaliserede proces etablerer en mere smidig og forenklet proces for implementering af ny fiskeriteknologi og fiskemetoder og dermed understøtter udvikling af mere selektive redskaber og skånsomme fangstmetoder.

Regeringen finder endvidere, at konsekvenserne af, at reglerne om forbud mod anvendelse af visse redskaber og bevarelsesmæssige mindstereferencetørrelser også skal gælde for rekreativt fiskeri, bør undersøges nærmere.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

-
5. **Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af en partnerskabsaftale om bæredygtigt fiskeri mellem Den Europæiske Union og Cookøernes regering og den tilhørende gennemførelsesprotokol**
Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en partnerskabsaftale om bæredygtigt fiskeri mellem Den Europæiske Union og Cookøernes regering og den tilhørende gennemførelsesprotokol
Forslag til Rådets forordning om fordelingen af de fiskerimuligheder, der er fastsat i gennemførelsesprotokollen til partnerskabsaftalen om bæredygtigt fiskeri mellem Den Europæiske Union og Cookøernes regering
KOM (2016) 143, KOM (2016) 146 og KOM (2016) 145
-

Nyt notat.

Resumé

EU og Cookøerne har forhandlet om indgåelse af en ny bæredygtig fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende protokol om EU's adgang til fiskeri ved Cookøerne. Den nye aftale og tilhørende protokol, som fastlægger fiskerimulighederne og den finansielle modydelse, blev parafetret den 21. oktober 2015.

Fiskeripartnerskabsaftalen løber for en periode på otte år og forlænges ved stiltiende aftale. Protokollen omfatter en periode på fire år fra undertegnelsen. Den finansielle modydelse fra EU til Cookøerne er fastsat til i alt 2.870.000 € (ca. 21,38 mio. kr.). Heraf 385.000 € (ca. 2,87 mio. kr.) for det første og andet år og 350.000 € årligt (ca. 2,61 mio. kr.) for de følgende to år. Herudover afsættes årligt 350.000 € (ca. 2,61 mio. kr.) til at støtte udvikling af fiskerisektorpolitikken i Cookøerne.

Baggrund

Kommissionen har den 22. marts 2016 fremlagt forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og om midlertidig anvendelse af den bæredygtige fiskeripartnerskabsaftale og gennemførelsesprotokollen hertil mellem Den Europæiske Union og Cookøernes regering, forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en bæredygtig fiskeripartnerskabsaftale og gennemførelsesprotokollen hertil mellem Den Europæiske Union og Cookøernes regering og forslag til Rådets forordning om fordeling af fiskerimulighederne i henhold til gennemførelsesprotokollen til den bæredygtige fiskeripartnerskabsaftale mellem Den Europæiske Union og Cookøernes regering. Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 30. marts 2016 fra Rådssekretariatet.

Forslagene til indgåelse og midlertidig anvendelse af aftalen er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 i sammenhæng med henholdsvis TEUF artikel 218, stk. 5, artikel 218, stk. 6, litra a) og artikel 218 stk. 7, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal. Forslaget til Rådets afgørelse om endelig indgåelse af fiskeripartnerskabsaftalen med tilhørende protokol kan dog først vedtages efter godkendelse af Europa-Parlamentet. Forslaget til fordeling af fiskerimuligheder er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43 stk. 3, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslagene forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Formål og indhold

EU og Cookøerne har forhandlet om en ny fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende protokol. Teksten til en ny fiskeripartnerskabsaftale med tilhørende protokol blev paraferet den 21. oktober 2015. Aftalen er en del af EU's netværk af fiskeripartnerskabsaftaler om tun og andre stærkt vandrende arter. Fiskeripartnerskabsaftalen løber for en periode på otte år og forlænges ved stiltiende aftale. Protokollen omfatter en periode på fire år fra undertegnelsen.

Hovedformålet med fiskeripartnerskabsaftalen og den tilhørende protokol er at styrke samarbejdet mellem EU og Cookøerne med henblik på at skabe en partnerskabsramme for udvikling af en politik for bæredygtigt fiskeri og ansvarlig udnyttelse af fiskeriressourcerne i Cookøernes fiskerizone i begge parter interesse. Partnerne forpligter sig inden for aftalen til videnskabeligt samarbejde om ansvarligt fiskeri og ulovligt, uregistreret og urapporteret fiskeri (IUU-fiskeri).

Protokollen giver adgang for EU-fiskerifartøjer til fiskeri efter tun og andre stærkt vandrende arter.

Til fremme af ansvarligt og bæredygtigt fiskeri i Cookøernes farvande skal der efter protokollens ikrafttræden aftales et flerårigt sektorprogram under hensyntagen til Cookøernes nationale fiskeripolitik og andre politikker, der hænger sammen med eller har indvirkning på fremme af ansvarligt og bæredygtigt fiskeri, herunder støtte til overvågning, kontrol og bekæmpelse af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri.

Med hensyn til fiskerimuligheder giver fiskeriprotokollen EU tilladelse til fiskeri efter tun og andre stærkt vandrende arter til 4 notfartøjer fordelt med 3 fartøjer til Spanien og 1 fartøj til Frankrig.

Den nye protokols samlede finansielle modydelse er fastsat til i alt 2,87 mio. € (ca. 21,38 mio. kr.) over fire år og bygger på:

- 385.000 € (ca. 2,89 mio. kr.) årligt for de første to år efter protokollens anvendelse og 350.000 € (ca. 2,61 mio. kr.) årligt for de følgende to år af protokollens anvendelse svarende til en årlig referencemængde på 7.000 tons tun og
- et særligt beløb på 350.000 € årligt (ca. 2,61 mio. kr.) til støtte for og gennemførelse af Cookøernes fiskeri- og havpolitik.

Dertil kommer rederbetaling på 385.000 € (ca. 2,89 mio. kr.) i det første år, 455.000 € (ca. 3,39 mio. kr.) det andet år og 490.000 € (3,65 mio. kr.) i de efterfølgende år ved fuld udnyttelse af den årlige referencemængde på 7000 tons.

Parterne forpligter sig til at fremme samarbejde om bevaringsforanstaltninger og ansvarlig forvaltning af fiskeri i Fiskerikommissionen for det vestlige og centrale Stillehav (WCPFC). Både Cookøerne og EU er medlemmer af WCPFC. Parterne forpligter sig ligeledes til at fremme samarbejdet på regionalt og subregionalt plan om ansvarlig forvaltning af fiskeri.

Den bæredygtige fiskeripartnerskabsaftale og tilhørende fiskeriprotokol med Cookøerne indgås inden for de generelle rammer for EU's fiskeripartnerskabsaftaler med tredjelande, herunder den nye grundforordning 1380/2013. På baggrund heraf indeholder aftalen og protokollen blandt andet bestemmelser om, at aftalen og protokollen kan suspenderes i tilfælde af brud på menneskerettigheder. Den finansielle modydelse kan ligeledes suspenderes, blandt andet såfremt de opnåede resultater med sektorstøtten ikke stemmer overens med budgetprogrammeringen. Dertil kommer, at det i aftalen sikres, at EU-fartøjer udelukkende kan fiske i Cookøernes farvande med gyldig fiskeritilladelse udstedt af Cookøernes relevante myndighed, og at anden form for fiskeriaktivitet uden for denne ramme er forbudt (eksklusivitetsklausul).

Det fremgår af aftalen, at der nedsættes en blandet komité med repræsentanter for henholdsvis EU og Cookøerne. Den blandede komité kontrollerer blandt andet gennemførelsen af aftalen, herunder definitionen og evalueringen af sektorstøtteprogrammet. Den blandede komité kan revidere fiskerimulighederne og den tilhørende finansielle modydelse, modaliteter for sektorstøtten og betingelser for udøvelsen af EU-fiskerifartøjers fiskeri.

Ex-ante evalueringsrapport vedrørende fiskeripartnerskabsaftalen

Af en ex-ante evalueringsrapport om den fremtidige fiskeriprotokol mellem EU og Cookøerne, der er fremsendt fra Kommissionen den 12. juni 2013, fremgår, at en ny fiskeripartnerskabsaftale med Cookøerne vil kunne sikre juridisk stabile fiskerimuligheder i en længere periode for EU-flåden i området. Desuden er det vurderet, at betingelserne i en eventuel aftale vil være med til at sikre bæredygtigheden i fiskeriet, herunder at der kun fiskes på et overskud, og at udvikling af fiskerisektoren på Cookøerne støttes. Imidlertid nævnes også risikoen for en eventuel manglende fuld udnyttelse af en eventuel ny aftale.

Status for fiskebestandene under aftalen

Det fremgår af de seneste oplysninger fra WCPFC, at gydebiomassen i henhold til den biologiske rådgivning for de primære arter gulfinnet tun, hvid tun og bugstribet bonit vurderes at være over det niveau, der kan understøtte et maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY), idet det anbefales, at fiskeritrykket ikke øges. For storøjet tun er rådgivningen, at der er overfiskeri i forhold til maksimalt bæredygtigt udbytte, og at der er behov for at reducere fiskeridødeligheden for at genopbygge bestanden. Det anføres i rådgivningen, at fiskeridødeligheden er meget varierende for det samlede konventionsområde, og at områdeforvaltning kunne overvejes.

Bemærkninger til fiskebestandenes status

Kommissionen har i 2013 oplyst, at EU primært fisker bugstribet bonit i WCPFC området. Gulfinnet tun udgør ifølge Kommissionens oplysninger ca. 13 % af EU's fangster i området, og tilsvarende udgør storøjet tun ca. 13 % af EU's fangster i området.

Der er i WCPFC fastsat visse forvaltningsforanstaltninger, herunder begrænsning af kapaciteten for notfartøjer, som fisker efter storøjet tun, gulfinnet tun, bugstribet bonit og sydlig hvid tun i et nærmere specifikt område på åbent hav i konventionsområdet. Endvidere er det forbudt for notfartøjer at fiske med anordninger, der tiltrækker fisk mellem den 1. juli og den 31. oktober.

Der er endvidere fastsat mængdemæssig begrænsning for storøjet tun med langlinefartøjer samt begrænsning af antallet af fartøjer med tilladelse til at fiske efter sværdfisk. EU-fiskerfartøjer må ikke fiske efter sydlig hvid tun i WCPFC-konventionsområdet syd for 20°S. Der er fastsat visse foranstaltninger til beskyttelse af visse hajararter. Endelig er der fastsat visse kontrol- og overvågningsbestemmelser.

Kommissionen (DG Mare) har i en pressemeddelelse af 23. oktober 2015 om indgåelse af aftalen anført, at Cookøerne i overensstemmelse med WCPFC's forvaltningsforanstaltninger har erklæret en maksimalt tilladt fangst i sin eksklusive økonomiske zone (EEZ) og gjort den tilgængelig for udenlandske fartøjer i fraværet af nationale fartøjer. Fiskerimulighederne for EU under den nye aftale vil ifølge Kommissionens pressemeddelelse forblive inden for dette loft.

Europa-Parlamentets udtalelser

Forslag til endelig indgåelse af nye fiskeripartnerskabsaftaler med tilhørende protokoller kan først vedtages af Rådet efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser ud over indvirkningen på EU-budgettet. Ifølge forslaget forventes en samlet udgift på EU's budget på 2,87 mio. € (ca. 21,38 mio. kr.) over fire år i finansiel modydelse. Den finansielle modydelse kan op- eller nedjusteres som følge af ændringer i fiskerimulighederne inden for aftalens ramme.

Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift ved aftalen i gennemsnit over de fire år på ca. 106.900 kr. pr. år ved gennemsnitlig en årlig budgetudgift for EU på 717.500. € (ca. 5,35 mio. kr.).

Høring

Sagen har været i høring i § 5-udvalget (fiskeri). Der er ikke indkommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at forslagene kan vedtages med kvalificeret flertal i Rådet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen henholder sig i relation til den fælles fiskeripolitiks eksterne dimension generelt til principperne, som indgår i Folketingets vedtagelse V42 af 7. april 2011, herunder særligt:

- at EU-fartøjers eksterne fiskeriaktiviteter forvaltes og kontrolleres efter samme standard som inden for EU-farvande, herunder at EU's fiskeriaftaler påviseligt skal understøtte en social og miljømæssigt bæredygtig udvikling.

Specifikt for så vidt angår fiskeripartnerskabsaftaler henholder regeringen sig til principperne, der blev fremlagt på samrådet om fiskeripartnerskabsaftaler i Folketingets Fødevareudvalg den 12. januar 2011, det vil sige:

- forbedrede videnskabelige bestandsvurderinger,
- styrket kontrol, herunder fremme af regionalt samarbejde,
- krav til overholdelse af menneskerettigheder og demokratisk udvikling, herunder fremme af opbygning af høringsprocesser,
- størst mulig sikkerhed for, at EU's midler anvendes til de formål, som er opstillet i aftalerne, og
- størst mulig åbenhed i forbindelse med aftalernes indgåelse og evaluering.

Regeringen lægger vægt på, at fiskeri under fiskeripartnerskabsaftalerne alene må foregå på et overskud af fiskeressourcer.

Regeringen arbejder desuden for, at midlerne inden for rammerne af fiskeripartnerskabsaftalerne kommer lokalbefolkningen til gode. Endvidere lægges der vægt på en opretholdelse af en eksklusivitetsklausul, som sikrer, at EU-fartøjer, når der foreligger en fiskeripartnerskabsaftale med et tredjeland, alene kan fiske i det pågældende land inden for rammerne af aftalen og ikke indgå private aftaler om fiskerimuligheder uden for aftalens rammer.

Desuden lægger regeringen vægt på, at den nye fiskeriprotokol opfylder de generelle principper om fiskeripartnerskabsaftaler, der fremgår af Rådets konklusioner om fiskeripolitikens eksterne dimension af 19.-20. marts 2012.

Ligeledes lægger regeringen vægt på bæredygtighedsaspekter, og at parterne forpligter sig til at fremme samarbejde om bevaringsforanstaltninger ansvarlig forvaltning af fiskeri i Fiskerikommissionen for det vestlige og centrale Stillehav (WCPFC). Regeringen finder i den sammenhæng, at initiativer til at forbedre bestandssituation for storøjet tun bør overvejes.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslagene har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Henstilling med henblik på Rådets afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en international aftale med henblik på at forebygge ureguleret fiskeri på åbent hav i Det Centrale Nordlige Ishav KOM (2016) 135

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremlagt en henstilling om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om indgåelse af en international aftale, der skal forebygge ureguleret fiskeri på det åbne hav i Det Centrale Nordlige Ishav. Forslaget fremsættes med henblik på, at Kommissionen fremover kan indgå i disse forhandlinger. I Det Centrale Nordlige Ishav er der endnu ikke basis for kommercielt fiskeri, og tidshorisonten for en eventuel udvikling heraf kan der ikke siges noget om for indeværende. En aftale har til formål at sikre, at der ikke påbegyndes nogen form for kommercielt fiskeri, inden der er oprettet en videnskabelig forvaltningsramme i den del af Det Centrale Nordlige Ishav, der er åbent hav, hvilket vil gøre det muligt at udnytte fiskebestandene bæredygtigt.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2016) 135 af 11. marts 2016 fremsat henstilling med henblik på Rådets afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en international aftale med henblik på at forebygge ureguleret fiskeri på åbent hav i Det Centrale Nordlige Ishav. Forslaget er modtaget i en dansk sprogversion den 14. marts 2016.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 218, stk. 3 og 4, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal uden inddragelse af Europa-Parlamentet.

Henstillingen forventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Formål og indhold

Selv om der endnu ikke forekommer et kommercielt fiskeri på det åbne hav i Det Centrale Nordlige Ishav, har de fem arktiske kyststater, USA, Canada, Rusland, Norge og Danmark, for så vidt angår Grønland, i juli 2015 underskrevet en politisk erklæring om ikke at indlede fiskeri i højsøområdet omfattende Det Centrale Nordlige Ishav, medmindre at der er etableret et regionalt forvaltningssamarbejde og tilvejebragt bedre viden om fiskebestandene i området gennem øget forskningssamarbejde. Siden er landekredsen udvidet til at omfatte andre interesserede, der ikke er kyststater (Kina, EU, Island, Japan og Sydkorea), ved et møde i Washington i december 2015 med henblik på at få disse lande til at tilslutte sig formålet. De kommende forhandlinger herom vil foregå i Washington fra den 19. - 21. april 2016.

Forvaltningen af Det Centrale Arktiske Ishav har en fremtrædende plads i EU, hvilket blandt andet indebærer en ansvarlig tilgang til arktiske fiskeressourcer. Siden 2009 har det været en erklæret EU-politik, at der ikke må påbegyndes et kommercielt fiskeri i dette område, inden der er etableret en forvaltningsordning, der vil sikre, at fiskebestande kan udnyttes på bæredygtig vis. Målet med forslaget er at opnå bemyndigelse til, at Kommissionen på EU's vegne kan forhandle om en international aftale, som skal forebygge ureguleret kommercielt fiskeri samt bane vejen for oprettelse af en regional fiskeriforvaltningsorganisation eller –ordning, når dette måtte blive aktuelt. Kommissionen anfører, at en eventuel efterfølgende åbning af forhandlinger om en regional fiskeriforvaltningsorganisation eller –ordning vil kræve et nyt forhandlingsmandat til Kommissionen fra Rådet.

Forhandlingsdirektiverne vil give Kommissionen mandat til at sikre, at en eventuel aftale skal være i overensstemmelse med international lovgivning, navnlig bestemmelserne i FN's Havretskonvention og aftalen om stærkt vandrende fiskerarter, ligesom den er i overensstemmelse med EU's mål og principper i EU's fælles fiskeripolitik. Aftalen skal sikre, at der ikke påbegyndes et kommercielt fiskeri i Det Centrale Nordlige Ishav, inden der foreligger en forvaltningsramme, der kan sikre en bæredygtig udnyttelse af fiskebestandene i området. Aftalen vil også indebære, at de forvaltningstiltag, som gælder inden for de respektive kyststaters nationale jurisdiktion, også er forenelige med de foranstaltninger, som skal gælde for fiskeri på det åbne hav. Aftalen skal tillige indeholde retningslinjer for det videnskabelige samarbejde og sikre, at de oprindelige folks rettigheder anerkendes, og at deres traditionelle viden anvendes. NEAFC's (Kommissionen for Fiskeri i det Nordøstlige Atlanterhav) rolle i det samarbejde, som iværksættes i relation til Det Centrale Nordlige Ishav skal ligeledes afklares. Yderligere skal Kommissionen sikre, at dets deltagelse i forhandlingerne medvirker til, at der indarbejdes mekanismer, der kan fremme forhandlinger om en regional fiskeriforvaltningsorganisation eller -ordning, og at aftalen indeholder en konfliktløsningsmekanisme til brug for løsning af konflikter. Endelig skal en eventuel tilslutning til aftalen være åben for alle stater, der ønsker at beskytte fiskeressourcerne i omtalte farvand.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslag til henstillinger om at indlede forhandlinger. Forslag til endelig indgåelse af en aftale kan først vedtages af Rådet efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark. Forslaget vil på længere sigt kunne få begrænsede statsfinansielle konsekvenser, såfremt Danmark indgår i et forpligtende samarbejde om forskning og søværtsskontrol på åbent hav.

Høring

Sagen har været i høring i § 5-udvalget (fiskeri). Der er ikke indkommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre medlemsstaters holdninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen arbejder generelt for et bæredygtigt fiskeri både i national, regional og international sammenhæng. Forslaget er i overensstemmelse med EU's generelle indsats i arbejdet med at forebygge ureguleret fiskeri.

Regeringen lægger vægt på at varetage kongerigets arktiske interesser, herunder at samarbejdet fortsat bidrager til at fastholde Arktis som et lavspændingsområde gennem at sikre alle de fem kyststaters tilslutning. Regeringen lægger vægt på at varetage Grønlands og Færøernes interesser.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

7. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1342/2008 af 18. december 2008 om fastlæggelse af en langsigtet plan for torskbestande og for fiskeri efter disse bestande KOM (2012) 498

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. december 2012.

Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1342/2008 af 18. december 2008 om fastlæggelse af en langsigtet plan for torskbestande og for fiskeri efter disse bestande (langsigtet plan for torskbestande i blandt andet Nordsøen, Skagerrak og Kattegat). Forslaget har til formål at rette op på de mest akutte problemer ved den eksisterende plan, herunder indsatsreguleringen (kW-dage) for torsk. Rådet vedtog i december 2012 en del af forslaget med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3, hvilket efterfølgende er underkendt ved EU-domstolen. Inden udgangen af 2016 skal der findes en midlertidig løsning.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2012) 498 af 12. september 2012 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1342/2008 af 18. december 2008 om

fastlæggelse af en langsigtet plan for torskebestande og for fiskeri efter disse bestande. Forslaget er oversendt til Rådet den 14. september 2012 i en dansk sprogudgave.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2, og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget forventes vedtaget på et kommende rådsmøde. Det er forventningen, at der eventuelt kan opnås enighed om forslaget i andenbehandlingen med Europa-Parlamentet.

Formål og indhold

Rådets forordning (EF) nr. 1342/2008 blev evalueret i 2011 af den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri (STECF), og rapporten viste, at planen ikke har nået sine mål, og at der er visse svagheder i forordningens udformning og problemer med dens gennemførelse. Formålet med ændringen er at rette op på de mest akutte problemer i den eksisterende langsigtede plan for forvaltning af torskebestanden. Kommissionen anfører, at ændringen skal betragtes som en midlertidig løsning, indtil der som led i reformen udarbejdes og iværksættes en plan for blandet fiskeri i Nordsøen.

Forslaget indebærer blandt andet følgende ændringer/præciseringer:

Forvaltningsforanstaltninger:

- Præcisering af bestemmelserne om beregning af fiskeriindsatsen for at undgå en for høj fiskeriindsats gennem brug af forskellige beregningsmetoder.
- Øget fleksibilitet for fastsættelse af TAC¹ og fiskeriindsats, når der ikke foreligger oplysninger om bestanden, der er nødvendige for anvendelse af den normale fangstregel. Det indebærer, at man fjerner den hidtidige automatiske reduktion af TAC og fiskeriindsats på 25 % i disse tilfælde. Hensigten er, at fleksibiliteten skal sikre, at der sag for sag kan tages hensyn til den videnskabelige rådgivning.
- Mulighed for, at Rådet kan beslutte at undlade at foretage tilpasning af den maksimale fiskeriindsats, hvis denne er blevet reduceret 4 år i træk, således at der kan tages højde for de sociale og økonomiske konsekvenser for sektoren.
- Tydeliggørelse og forenkling af proceduren for anvendelse af undtagelserne i artikel 11 og artikel 13 fra fiskeriindsatsbegrænsning om henholdsvis fiskeri i bestemte områder, på bestemte dybder eller med bestemte redskaber (hvor der ikke er torsk) og fiskeri, hvor der fanges ubetydelige mængder torsk, således at de administrative byrder for medlemsstaterne lettes. Medlemsstaterne kan således undtage fartøjer, som opfylder de specifikke betingelser for undtagelse, der er angivet i bestemmelserne.
- Det fremhæves, at medlemsstaterne kan undtage fartøjer, der deltager i forsøg med fuldt dokumenteret fiskeri fra fiskeriindsatsordningen. Samtidig foreslås det, at der ikke kan overføres torskekvoter til og fra de fartøjer, som deltager i forsøg med fuldt dokumenteret fiskeri.

Kontrolforanstaltninger:

- Skærpelse af kravet over for medlemsstaterne om at skride til handling, når der konstateres et stort udsmid inden for visse former for fiskeri.
- Skærpelse af krav om overvågning og kontrol i forbindelse med indrømmelse af undtagelser fra fiskeriindsatsordningen.

I december 2012 traf Rådet beslutning om at opsplitte forslaget og vedtog med Rådets forordning 1243/2012 de dele, som efter Rådets opfattelse kunne træffes af Rådet alene i medfør af TEUF artikel 43, stk. 3 vedrørende øget fleksibilitet i TAC-fastsættelse og fiskeriindsats, herunder mulighed for fastfrysning af fiskeriindsatsen.

¹ TAC = total allowable catches = samlede tilladte fangstmængder.

Kommissionen og Europa-Parlamentet anlagde på baggrund af Rådets forordning 1243/2012 sag mod Rådet ved EU-Domstolen om annullering af Rådets forordning med henvisning til, at beslutningen skulle træffes med inddragelse af Europa-Parlamentet, jf. TEUF artikel 43, stk. 2. EU-Domstolen afsagde den 1. december 2015 dom i sagerne (C-124/13 og C-125/13). EU-Domstolen annullerede ved dommen Rådets forordning 1243/2012. Samtidig fastslog EU-Domstolen, at virkningerne af forordningen kunne opretholdes højst indtil udgangen af 2016 i afventen af vedtagelsen af en ny forordning med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2.

Der afventes et forslag fra Kommissionen om en ny flerårig plan for flere bestande, herunder torsk, i blandt andet Nordsøen, Skagerrak og Kattegat. Da det anses for urealistisk at vedtage en ny plan med virkning fra 1. januar 2017, overvejes mulighederne for en midlertidig løsning nu blandt EU's institutioner.

Formandskabet har som forberedelse af en ny midlertidig forordning fremlagt 4 optioner for Rådet, som alle vil kræve anvendelse af almindelig lovgivningsprocedure:

- a) Vedtagelse af den annullerede forordning,
- b) Vedtagelse af en forordning, der ophæver alle bestemmelser om fiskeriindsats,
- c) Vedtagelse af en forordning, der individuelt vurderer forslag til ændringer i torskegenopretningsplanen (herunder regler om TAC-fastsættelse og fiskeriindsatsbegrænsninger), eller
- d) Ophævelse af torskegenopretningsplanen fra 2008.

Med henblik på at kunne træffe en beslutning relativt hurtigt er det en mulighed at vedtage en ny forordning i almindelig lovgivningsprocedure med udgangspunkt i nærværende forslag. Dog vil option d) kræve et helt nyt forslag fra Kommissionen.

Europa-Parlamentets udtalelser

Forslaget er blevet behandlet i Europa-Parlamentets Fiskeriudvalg som ledende udvalg. Fiskeriudvalget vedtog et samlet sæt ændringsforslag den 26. april 2013. Ændringsforslagene blev herefter forelagt Europa-Parlamentets plenarsamling den 11. juni 2013.

Europa-Parlamentets ændringsforslag er i vid udstrækning i overensstemmelse med den beslutning, som Rådet traf i december 2012 for så vidt angår øget fleksibilitet i TAC-fastsættelse og fiskeriindsatsen. Endvidere havde Europa-Parlamentets ændringsforslag særligt fokus på begrænsning af udsmid og selektivitet.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Forslaget forventes på nuværende tidspunkt at have begrænsede statsfinansielle og administrative konsekvenser i forhold til kontrol af fartøjer, der undtages fra torskeforvaltningsplanen.

Der forventes mindre erhvervsøkonomiske konsekvenser i forbindelse med ændringerne, da der forventes færre ansøgninger om bonus for etablering af kameraovervågning, når kvoter ikke kan overføres til kamerafartøjer, der er undtaget fra fiskeriindsatsordningen.

Forslaget om at anvende samme metode ved beregningen af den årlige udnyttelse af fiskeriindsatsen som den, der bruges til at fastsætte nationale referenceværdier for fiskeriindsatsen, vurderes at være relativt beskedne i relation til den danske fiskeriindsats.

Såfremt der opnås enighed om en ophævelse af bestemmelserne om fiskeriindsats forventes en reduktion i administrative og erhvervsøkonomiske omkostninger.

Høring

Forslaget har været i høring i § 5-udvalget (fiskeri), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Danmarks Fiskeriforening finder generelt, at torskforvaltningsplanen bør udfases – eller alternativt sættes i stå, indtil reformen af EU's fælles fiskeripolitik og/eller en ny forvaltningsplan for torsk er på plads. Indtil da er det foreningens opfattelse, at kvoter og indsatsregulering må videreføres på mindst nuværende (2012) niveau.

Foreningen bemærker endvidere blandt andet, at foreningen er positiv over for forslaget om øget fleksibilitet i relation til fastsættelse af TAC og fiskeriindsats, når der ikke foreligger oplysninger om bestanden. Endvidere finder foreningen det grundlæggende positivt, at Kommissionen i forslaget åbner op for muligheden for, at Rådet kan beslutte at undlade at foretage tilpasning af den maksimale fiskeriindsats, hvis den er blevet reduceret fire år i træk.

Foreningen finder det positivt, at Kommissionen foreslår, at fartøjer, der deltager i fuldt dokumenteret fiskeri, undtages fra reglerne om indsatsbegrænsning. Imidlertid er det foreningens opfattelse, at den indsats, der skal fratrækkes på basis af kamerafartøjerne, er den indsats, som fartøjerne benyttede i referenceperioden. Endvidere finder foreningen bestemmelsen om, at der ikke kan overføres torskekvote til og fra fartøjer, der deltager i fuldt dokumenteret fiskeri, helt uacceptabel og i strid med de nationale regler om omsættelige fiskerettigheder.

Danmarks Fiskeriforening understreger, at det er meget vigtigt at finde løsninger med fleksibilitet ved både fastsættelse af TAC og fiskeriindsats. For så vidt angår TAC, skal fleksibiliteten ikke kun gælde for datasvage bestande. Foreningen understreger også sagens hast. Det er vigtigt, at løsningerne kan anvendes for 2013, og man håber, at det vil være fra årets begyndelse.

Forslaget har været i fornyet høring i § 5-udvalget (fiskeri).

Danmarks Fiskeriforenings Producentorganisation (DFPO) anfører, at der er sket meget siden Kommissionens forslag blev fremlagt i 2012. Efter DFPO's opfattelse er det eneste rigtige at gøre i dag, at Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen udviser ansvarlighed og respekt for fiskerierhvervet og ophæver den nuværende torskforvaltningsplan. Den nuværende torskeplan er forældet for længst – planen er ude af trit med torskebestandens faktiske positive udvikling og ikke mindst regulering af fiskeriindsats gennem kW-dage modarbejder mulighederne for at udvikle et mere selektivt fiskeri.

Indledes et forsøg på gennem den fælles beslutningsprocedure at nå frem til et kompromis mellem Rådet og Europa-Parlamentet, så risikerer man i bedste fald at bruge en masse ressourcer på at nå frem til et tåleligt kompromis, som alligevel snart skal afløses af den forvaltningsplan for blandede fiskerier, som Kommissionen har annonceret, at skulle være lige på trapperne. Det skal understreges at skulle man ophæve EU's nuværende forvaltningsplan, så betyder det ikke, at torskfiskeriet lige pludselig ikke længere er reguleret – torskebestanden i Nordsøen og Skagerrak vil fortsat være omfattet af den fælles forvaltningsstrategi, som EU og Norge har indgået aftale om.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Generelt ønsker de fleste medlemsstater med direkte fiskeriinteresser i den gældende torskeplans anvendelsesområde en ophævelse af planen i afventen af en ny flerårig plan, idet der lægges særligt vægt på en ophævelse af bestemmelserne af fiskeriindsatsen. Mange af medlemsstaterne ser dog også behov for tilpasning af andre bestemmelser i planen, såfremt den ikke ophæves fuldstændigt.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv over for flere elementer i forslaget, som har til hensigt at løse visse problemer i den nuværende plan. Regeringen finder imidlertid, at forslaget ikke tager højde for alle akutte problemer med den nuværende plan.

Regeringen lægger vægt på, at der findes en midlertidig løsning fra 1. januar 2017, som er i overensstemmelse med reformen af den fælles fiskeripolitik, og som sikrer, at den ufleksible torskeplans regler fra 2008 ikke videreføres uændrede.

Regeringen finder, at implementeringen af landingsforpligtelsen i Nordsøen og andre berørte farvande gør, at torskeplanen og den meget rigide regulering af fiskeriindsatsen ikke længere er anvendelig. Fra regeringens side lægger man stor vægt på, at indsatsregimet afskaffes, idet det med implementering af landingsforpligtelsen foranlediger uhensigtsmæssige fiskerimønstre.

Det er regeringens opfattelse, at en fuldstændig ophævelse af den utidssvarende torskeplan vil være en enkel og klar måde at imødegå problemerne i den nuværende plan i afventen af en ny flerårig plan, subsidiært, at der findes en løsning inden for rammerne af nærværende forslag, som tager højde for reformen af den fælles fiskeripolitik.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 14. december 2012 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18.-20. december 2012, jf. samlenotat oversendt den 6. december 2012.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 12. oktober 2012.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.